

Visų šalių darbininkai,
vienykities!

Jūs nieko nepralaimėsit,
apart retėžių, o išlai-
mėsit pasaulį!

VILNIS

"VILNIS"

Prenumerata:
Metams \$3.00
Pusei metų \$1.75
Chicagoje ir užurb. met. \$3.50
Pusei metų \$2.00
3116 S. Halsted Street,
Chicago, Ill., U. S. A.
Tel. Victory 6222.

VOL. V.

Chicago, Ill., U. S. of A.

Antradienis, Gruodžio-Dec. 16, 1924

Kaina 5c

No. 97

KONGRESE NAUJAS BI- LIUS ATEIVIUS VARŽYTI

Nori Visus Ateivius Suregistruoti

Washington. — Demokratų kongresmanas Asvell davė kongresui sumanymą. Sumanymas toks: "nepageidaujamas ateivius" labiau suvaržyti arba deportuoti, o "pageidaujamas" — amerikizuoti, padaryti juos gerais piliečiais.

Jei šis sumanymas pereitų, kiekvienas ateivys turėtų registruotis. Užsiregistruodamas turėtų užmokėti dešimt dolerių, o vėliau — kasmet turėtų mokėti po penkis dolerius.

Tai būtų ateiviams pasportinė sistema. Kiekvienas ateivis savo kišeniuje turėtų turėti tam tikrą paliudymą,

kad jis kada ir kur yra užsiregistravęs. Persikeldamas į kitą miestą, turėtų pranešti registracijos raštinei, kada ir kur persikelia, kad gavus persikėlimo paliudymą. Persikėles kiton vieton turi skubintis vėl užsiregistruoti kur gyvena.

Butų registruojami vyrai, moterys ir vaikai. Už vaikus nereikėtų mokėti.

Neužsiregistravę būtų sunkiai baudžiami.

Šitas sumanymas yra niekas daugiau kai tik naujos pastangos darbininkam varžyti. Tai reakcinės pastangos, prieš kurias mes turime griežtai kovoti.

Imperialistai Skelbia Karą Kinijai

Pekinas. — Kinijos valdžia aplaikė notą nuo sąjungininkų. Notoj sakoma, kad "didžiosios spėkos" pripažins Kinijos dabartinę valdžią, jei jiniai atsisakys draugingai sugyventi su Sovietų Rusija. Kitaip, sąjungininkai Kinijai neduos jokia pasparties.

Kinai sako, kad šita nota yra niekas daugiau kai imperialistų diktatura Kinijai: pasiduokite, o jei ne — susilauksite karo.

Vyriausi kinų vadai, kaip tai Sun Yat Senas, betgi nemano lenktis imperialistams.

BADU MARINA KALINIUS.

Tacoma, Wash. — Iširta, kad Tacoma kalėjime kaliniai laipsniškai badu marina. Jiems duodama prausiamas valgis. Kaliniai kasdien eina silpnyn. Daugelis serga džiova.

Mergšė Norėjo Krasiną Nužudyti

Paryžius. — Sargyba prie pat rusų ambasados suėmė tulą Dickson, pas kurią rasta revolveris. Jina prisipažino, jogei rengėsi Rusijos ambasadorių Krasiną nužudyti — nes esą jos tėvas, brolis ir keli giminės likę nužudyti Rusijoje.

Tos mergšės tikras vardas Ezkejeva. Paėmanti iš bajorų. Civilio karo laiku ji ir jos giminės dirbo kontrevoliucinį darbą.

KRASINAS PAS FRANCIJOS PREZIDENTĄ.

Paryžius. — Sovietų ambasadorius Krasinas pridavė Francijos prezidentui Doumergue mandatą, kad jis yra Sovietų respublikos atstovas Francijai.

Lietuvoj Eina Masiniai Areštai

Kaunas. — Pranešama, kad visoj šaly pradėta puldinėti darbininkus, kurie linkę prie komunistų. Eina masiniai areštai. Visur jieškoma komunistų.

Valdžia tai daranti bijodama revoliucijos. Estonijos darbininkų sukilimas ją labai nūgąsdino.

Sakoma, papildyta kalėjimai keliais šimtais areštuotų.

GERIAUSIA DOVANA

Lietuvos žmonių vargai ir bėdos prie dabartinio klerikalų režimo, niekada nepasibaigia. Todėl piniginė dovana Kalėdoms geriausia. "Vilnis" suteikia teisingą ir greitą patarnavimą Vilnius Pinigų Siuntimo Skyriaus kainos už persiuntimą yra žemiausios; prie žemiaus pažymėto kurso nieko nereikia pridėti.

LITAIŠ:

50Litu.....	\$5.50
100".....	\$10.60
200".....	\$20.75
300".....	\$31.00
400".....	\$41.25
500".....	\$51.50
600".....	\$61.75
700".....	\$72.00
1000".....	\$103.00

Taipgi siunčiame labai žemomis kainomis doleriais ir sekancias šalis: Lietuva, Rusija, Latvija ir Lenkija.

VILNIES PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS.

3116 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.

VEŽIKŲ BEDARBĖ.

Įvedus Kaune autobusų susisiekimą, vežikai neteko darbo. Jie kreipėsi į miesto valdybą, prašydami imtis atitinkamų priemonių jų buviui pagerinti.

MOKYTOJŲ STREIKAS.

Keturių žydų gimnazijų mokytojai atsisakė kelti mokytojų algas pagal kainų kilimą. Derybos nieko gera nedavusios. Per tai Epšteino, Dzencelskienės, Pedagogų D-jos ir Vid. Šviet. Plat. D-jos gimnazijų mokytojai spalio m. 24 d. nutarė pradėti streiką.

MIRĖ PROFESORIUS BUGA.

Kaunas. — Gruodžio 2 d. mirė profesorius K. Buga. Prieš mirtį jis dirbo prie švietimo ministerijos. Tvar-kė lietuvių kalbos žodyną. Buvo lietuvių kalbos žinovas. Turėjo 45 metus.

MIRE SAMAS GOMPERSAS

San Antonio, Texas. — Samuelis Gompersas, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, pasimirė pėreitose šeštadienio ryte. Jis mirė kely važiudamas iš Meksikos, kur atsibuvo Pan-Amerikos Darbo Federacijos kongresas. Baigiantis kongresui Gompersas pradėjo silpnėti. Doktorai patarė jam važiuoti namo, nes Meksikos klimatas kenkia. Bet mirtis jį pasigavo kely — tik įvaziavus į Jungtinių Valstijų žemę.

Gompersas gimė Londone, Anglijoj, 1850 metais. Dabar turėjo 74 metus. 1863 metais atvyko Amerikon. Iš pradžių ėjo mokyklą, o vėliau dirbo prie cigarų. 1886 metais, kuriantis Darbo Federacijai, jis tapo pirmu jos prezidentu ir iki mirties prezidentavo.

Taigi, per 40 metų Gompersas buvo vadas Amerikos organizuotiems darbininkams. Bet jis nedirbo darbininkų labui. Atbulai. Turčių reikalai jam daugiau rūpėjo. Užtai jis buvo labai mylimas kapitalistų klasės.

Mirtis atėmė gerą kapitalistų tarną. Darbininkai neturi del to liudėti.

Liberalas Sako, Gruzija Laisva

New York. — Liberalinio savaitraščio "Nation" rašytojas, Louis Fischer, sako, kad Gruzija yra laisva šalis. Privatine prebyba Gruzijoje laisvesnė nei bile kitam Sovietų Sąjungos kampe.

Fischer lankęs Gruzijoje. Pastudijavęs šalies padėtį ir buvusį sukilimą, jis pasakė, kad pastarasis sukilimas buvo organizuotas buržuazijos ir didžiųjų žemvaldžių, su pagalba užsienio kapitalistų. Bet Gruzijos darbininkai tą sukilimą nuslopino.

ANGLIJOS GELŽKELIČIAI REIKALAUJA PAKELTI ALGAS.

Londonas. — Virš 700,000 gelžkeličių reikalauja iš kompanijų pakelti algas. Jei kompanijos išpildytų reikalavimą, tai turėtų išmokėti 47,000,000 dolerių daugiau, kaip kad dabar mokama. Kompanijos, žinoma, atsisako pildyti darbininkų reikalavimus. Veikiausia, darbininkam reikės eiti streiką.

Finijos Darbininkai Persekiojami

Chicago. — Gauta žinia, kad Finijos reakcinė valdžia pradėjo didelį puolimą ant darbininkų, ypatingai komunistų. Arestuota visi komunistai išrinkti į valdiškas vietas. Uždaryta radikalieši laikraščiai.

Tarptautinė Darbininkų Pagelba, kurios skyrius randasi 19 So. Lincoln St., Chicago, nutarė suteikti pagalbą Finijos areštuotiems darbininkams.

JUREIVIAI SURAKINTI IR ĮKALINTI.

Buvo sukilę; norėjo užgriebti visą laivą.

Alicante, Ispanija. — Pranešama, kad ant anglų laivo Gibel Gadahui sukilimas ištyko. Veik visi jureiviai pakėlė maištą. Jie norėjo konfiskuoti visą laivą, kuris vežė 35,000,000 pesų aukso. Maištininkai nugalėti. Surakinti ir į kalėjimą sumesti.

Peru Darb. Sukilo Prieš Imperialistus

Mexico City. — Peru respublikoj sukilimas. Sukilimui, sakoma, vadovauja komunistinis elementas. Sukilimas eina prieš autokratinę prezidento Leguía valdžią, kuri yra parsidavusi Amerikos imperialistams.

Peru darbininkai revoliucioniniai. Jų unija turi du milijonų narių. Jos delegatai dalyvavo Raudonųjų Unijų Internacionalo kongrese, taipgi Komunistų Internacionalo kongrese.

CUKRAUS TRUSTAS DEPORTUOJA STREIKININKUS.

Havana. — Kubos valdžia, kuri ištikimai tarnauja cukraus trustui, priklausančiam Jungtinių Valstijų bankieriams, suimdinėja cukraus streikius ir radusi svetimsalių — deportuoja. Išdeportuota keliolika ispanų darbininkų ir keli kitų tautų.

Komunistai Rengia Herriotui Pirtį

Paryžius. — Francijos Komunistų Partija rengia visur protesto mingus ir demonstracijas prieš Herriot valdžią. Protestuojama del deportavimo svetimsalių komunistų.

Valdžia pareiškia nepa-kešianti tokių demonstracijų.

Mexico City. — Pan-Amerikos Darbo Federacijos kongresui baigiantis, rinkta pildomas komitetas. Prezidentu vėl išrinkta Samas Gompersas. Vice-prezidentu — Louis Morones. Kiti visi viršininkai — darbininkų išdavikai.

KLANŲ VADAS INKRI-MINUOTAS.

Metropolis, Ill. — S. Glen Young, klaniečių vadas, kuris su savo pagelbininkais terorizavo gyventojus Williamsono paviete, prisaiķintųjų teisėjų inkriminuotas. Teismas pripažysta, kad tasai šaldra "bandė papildyti žmogžudystę".

100 ŽUVO LAIVUI PASKENDUS.

Tokio. — Didelė vėtra sudaužė japonų laivą Kwanto. Žuvo 100 žmonių. Išsigelbėjo 108.

ANGLIJA IR AMERIKA GROBIU NEPASIDALINA

Londonas. — Kai tik pirmieji pinigai iš Vokietijos atėjo, tuojau del jų Amerika ir Anglija susipešė. Anglijos valdžia sako Amerikai, kad tu nepasirašei po Versalės taikos sutartimi ir todėl neprivalai iš Vokietijos išskolektuoti kontribucijų imti. Amerika atkerta, kad ji sykiu kare dalyvavus, Versalės taikos konferencijoj buvus, Dawes planą davus, todėl ir jai kontribucijų dalis priklausanti.

COOLIDGE REIKALAUJA SKOLAS ATMOKĖTI.

Washington. — Prezidentas Coolidge reikalauja, kad Europa tuojau pradėtų Amerikai skolas mokėti. Jis net rengias šaukti tam tikrą konferenciją, kad apsvarsčius, kokiū būdu Europa turi "atsiteisti" su Amerika.

ILLINOIS GELŽKELIŲ STREIKAS BAIGIAMAS.

Springfield. — Illinois Traction sistemos gelžkelių darbininkai (patarnautojai) nutarė atsaukti streiką. Streikieriai dalinai laimėjo. Kompanija sutiko pripažinti uniją ir už viršlaikį mokėti 10 centų daugiau į valandą.

Pardavinėjo Savo Kraują, Kad Palai-kyti Šeimyną; Dabar Mirė

New York. — Tulas John Murray, per keturis metus buvęs biznyj, o dabar su-
bankrutavęs, pradėjo parda-
vinėti savo kraują. Jis tatau darė, kad užlaikius savo šei-
myną. Negaudamas darbo, jis gavo kupčių, kuris jam mokėjo po 75 už kraujo kvortą. Pirkėjas jo kraują sunaudodavo kitų žmonių — turčių — gydymui.

Pereitą šeštadienį Murray mirė. Iš pečiuoto ir ap-
valaus vyro liko tik šešėlis. Murray paaukavo save, kad savo šeimyną nuo bado išgelbėjus. Bet kas dabar jai gelbės. Tie turčiai, kurie Murray kraują sunaudodo savo sveikatos sustiprinimui, tos šeimynos nepriziūrės.

DUODA KRAUJA SAVO DRAUGUI.

Boston, Mass. — Carl Dahl prie darbo neteko ramos ir daug jo kraujo išbėgo. Kad išgelbėti jo gyvastį, jo draugai ir vienas medicinos studentas davė leisti savo kraują.

Dalis Mongolų Prsidėjo Prie Rusijos

Pekinas. — Pranešama, kad pietų Mongolijos dalis, Tannuola srities, pasitraukė iš Kinijos respublikos ir prisidėjo prie Sovietų Sąjungos. Tatai padaryta visuotinu tos srities žmonių sprendimu.

PERĖJO KOMUNISTŲ BILIUS.

Drezden, Vokietija. — Komunistai atstovai inėse bilių, kad žmonės būtų laidojami valdžios lėšomis. Tasai bilius gavo 35 balsus prieš 26. Visi bepartyviai atstovai balsavo su komunistais. Buržuazinių partijų atstovai tam priešinos.

BEDARBIAI LAIKO SUSISIRINKIMUS.

Chicago. — Gruodžio 11 ir 14 dd., 913 W. Washington St., bedarbiai laikė masinus mitingus, kuriuose aptarta platesnis veikimas. Nutarta rengti bedarbių demonstracijas, kuriose bus iš valdžios reikalaujama "darbo arba pašelpos".

Daktarai Pataria Trockiui Gydytis

Maskva. — Keli vyriausi Maskvos daktarai patarė Trockiui laikinai pasitraukti nuo darbo ir išvažiuoti į Kaukazą gydytis. Tai padarė po atsargios egzaminacijos. Surasta jo sveikta labai nusilpnėjusi.

Trockis dabar guli ligoninėj. Jis susirgo gripu. Maskvos oras, sakoma, jam per daug drėgnas. Delto liepia važiuoti Kaukazan.

JAPONIJA ATNAUJINA DERYBAS SU RUSIJA.

Tokio. — Japonija rengiasi atnaujinti derybas su Sovietų Rusija. Japonijos atstovui Maskvoj pasiūsta instrukcijos, ant kokių sąlygų būtų galima susitarti abiems šalims.

Šaukiami konferencija įvyksianti vasario 21 d. Chicagoj.

"Vilnius" Namu Vakariene Gruodžio 20 d., Mildos Svetainėj.

Išigykite tikietus "Vilnius" raštinej.

Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sąjungos Skyrius. Eina kas antras antradienis.

Visų Šalių Proletariniams ir Revoliuciniams Rašytojams

Draugai!

Visam pasauly besivystančio didžiojo klasių kovoj besalių, neutralių nēr ir jų būti negali. Menas, kuris visuomet buvo ir yra stipriausių irankiu masių jausmų organizavimui, atsizvelgiant į tūs ar kitos klasės padėtį nuo šios pasauliniai-istorinės didžiosios imtynės išsilenktį negali.

"Virsklesio", "nepolitinio" meno" skelbėjai, "grynojo meno" apaštalai — objektyviai šiais fygos lapeliais pridengia savo klasinį, buržuazinį puolimo nuogumą.

Mūsų gadynėj tikram menininkui kitos išeities nēr, kaip sąmoningai dėtis prie proletariato pasiluosavimo kovos, nes kapitalizmas žmoniją veda į barbarų ir išsigimimo gadynę, o proletarinę revoliuciją — link visuomeninio suredymo, užvis daugiausiai patikrinančio kūrybos klestėjimą, asmens ir kolektyvo visų jėgų išsivystymą.

Kiekvienoj salyj yra poetų, beletristų, dramaturgų, kurie aktyviai stojas po proletarinės revoliucijos vėliavomis. Dar daugiau dailės žodžio kūrėjų šiai revoliucijai prijaucia. Visi šie proletariniai, revoliuciniai menininkai veikia dabar pavieniui, pakrikusiai. Jų balsai skamba nesutartinai, jų kūriniai, nepasiekę proletarinio skaitytojo, išsiblaško. O darbininkų spauda, labai dažnai šiame svarbiame klausime savo pažiūros nenusistatčius, šį pakrikimą didina ir skaitytoją peni suvis sveitima, puolančia literatūra.

1924 m. liepos mėn. 10 d. Raudonojoj Maskvoj — pa-

saulinės revoliucijos centre — įvyko Sovietų Sąjungų proletarinių rašytojų, draug su V Komunistų Internacionalo Kongreso delegatais, pasitarimas. Šis pasitarimas vienbalsiai prpažino būtinu reikalu visų šalių proletariniū rašytojus suvenyt į stiprias asociacijas (sąjungas) sulig šalių, o šias asociacijas — į proletarinę literatūros Internacionala. Pasitarimas išrinko biurą, kuris tokį susivienijimą ir turi priruosti.

Tokiam revoliucinio proletariato literatūriniai — kūrybinių jėgų apvienijimui ir apibendrinimui pirmausia reikalinga abyšalė informacija.

Mes kreipiamės į jus, prašydami prisiųsti mums smulkių žinių apie visas proletarinių ir revoliucinių rašytojų grupes, ratelius, sąjungas ir tt., o taipgi apie pavienius proletarinius ir revoliucinius rašytojus ir jų kūrinius.

Draugiškai sveikiname! Proletarinės literatūros sąryšių Tarptautinio Biuro vardu:

Demjan Biedny,
A. Bezymenskij,
Z. Valaitis (P. Aušrotas),
Heinc Kagan,
G. Lelevič,
A.V. Lunačarskij,
Etien Lakost,
J. Modzalevskij,
Edmund Peluzo,
F.F. Raskolnikov,
Semen Rodov,
J. Liunion.

Adresas korespondencijoms: Sov. Rusija, Moskva, Roždenstvenka, Gosizdat, Meždunarodnoje Biuro.

ty visokių bendrovių, korporacijų ir kitokių istaigų, kurios pastaraisiais metais bankrūtuodamos nunešė galyles lietuvių darbininkų pinigų! Pasisaugokit!

Mes plečiam daile, keliam teatrą, auginam dainą, bet tik tokią, kuri nekenkia bet nešą naudos darbininkų judėjimui. Kuri gilina klasiinę sąmonę darbininko, kuri neskleidžia prieštautinio antagonizmo, bet skiepiną tarptautinį darbininkų solidariumą.

Todel dar syki sakome:

pasisaugokit nuo visokių "pastovių teatrų" organizuotojų! Jei jūs turit gabumų dirbti dailės šakoje, jei turit noro lošti, dainuoti, rašyti ir tt., stokit į eiles proletmenininkų. Dirbkit su jais! Gelbėkit jiems plėsti meną keliantį darbininkus prie kovos už savo teises, prie išsiluosavimo iš alginės vergijos, prie komunizmo! Tai mūsų visų, kaipo darbininkų švenčiausia pareiga!

AM. LIET. PROL. MENO SAJ. C. BIURAS.

Paraginimo Rezoliucija Centro Biurui

ALPM. Sąjungos 2-ras Apskritis laikytoj metinė konferencijoj 9 d. lapkričio, 1924 m., So. Boston, Mass., po plataus apkalbėjimo delegatai surado didelę stoka proletarinio meno veikimo dirvoj naujų dainų, teatrinių veikalų, operėčių ir tt.

Kadangi Centro Biuras mažai rūpinasi užpildimu šių trūkumų, todel, raginame Centro Biurą, kad jis energingiau darbuotųsi kaipo Centras palaikydamas kuo artimiausius ryšius su choralis ir kitomis menininkų grupėmis, stengdamasis gauti iš jų pinigines paramas ir tt.

Mūsų organizacijoj skaitoma tūkstančiai narių. Bet, randasi nemažai chorų, kurie turi šimtus dolerių savo izduose. Bile kada jie (chorai) yra pasirengę remti Centrą aukaudami pinigų, arba rengdami įvairius parengimus jo naudai. Jei tik Centras stengtųsi reikalauti iš jų paramos ir už ją aprūpinti juos dainomis, teatraisiais veikalais, operetėms ir tt.

Pirm. J. Gribavičia, Sekr. A. Taraška.

komą mūsų suaugusiems vaidiloms. Teatrinių veikalų CB. peržiūrėjo net keletą ir ir, tik tinkamiausius pasibrėžė atspaudinti. Su teatraisiais veikalais nėra tiek bėdos, kai su operetėms. Operėčių klausimas CB. nuolatai gvildenamas, ir nors tai nėra lengva, bet, manome, jog su laiku turėsime ir operėčių, nes derybos tuo klausimu eina tarp Biuro ir op. rašytojų.

Neturint proletarinės operetėms rašytojų ir kitų reikiamų veikėjų, CB. sunku ir negalima (bent kol-kas) viską šuoliais paveikti. Nuo to ir II Apskričio draugai neturėtų nusigrįžti ir sakyti, būk "Centro Biuras mažai rūpinasi" ir tt., mūsų organizacijos gerove.

CB. labai norėtų, kad II Apskr. ir visos ALPMS. vienetos bei nariai persistatytų savo sąmonėj, kaip dar silpni esame, mes proletarinės dailės žadintojai, ir kad visi labiau dirbtume dėl jos tvirtinimo, remdami C. Biurą finansiniai, naujais, organizacijos gerovei sumanytais ir patarimais, o ne kaltinti jį "mažu susirūpinimu", kaipo ne visai teisingu manymu.

Draugiškai,
ALPMS. Centro Biuras

Delei II Apskričio draugų delegatų rezoliucijos Centro Biurui.

Labai gerai, kad II Apskričio draugai delegatai ragina Centro Biurą uolesnian veikiman. Tas, reiškia, jog jiems rūpi ALPMS. gerovė.

Taciau nemažiau ir pats CB. tuomi susirūpinęs, priešingai: jam, kaipo Centru, dar labiau tenka domėtis vienietų veikimū, permatyt įvairius trūkumus ir nenuolaidžiai šalint juos iš organizacijos užpildant tatai galimais pagerinimais.

Faktas, kad C. Biuras nuo pradžios savo gyvavimo nesiliauja jieškojės būdų gaminimui dainų, teatrinių veikalų, operėčių ir kitų būtiniausių mūsų Sąjungos vienetoms reikmenų. Ir jeigu šioj srityj mums nepavyko didelio progreso padaryti, tai jau čia ne CB. neveiklumo kaltė, o proletarinio meno plėtimuisi rankvedžių stoka ir abelnai jojo jaunumo priežastys.

CB. dėjo ir deda pastangas suradimui gero kompozitoriaus naujoms proletarinėms dainoms harmonizuoti. Jo, kol-kas, gaut nepavyko. Vis delto, naujų dainėlių chorams greitu laiku galėsim suteikti, nes yra dirbamos.

Jau turime jaunuoliams dainėlių ir teatrų veikalėlių. Turime atidavę spaudon ir vieną dramatinį veikalą, tai-

komą mūsų suaugusiems vaidiloms. Teatrinių veikalų CB. peržiūrėjo net keletą ir ir, tik tinkamiausius pasibrėžė atspaudinti. Su teatraisiais veikalais nėra tiek bėdos, kai su operetėms. Operėčių klausimas CB. nuolatai gvildenamas, ir nors tai nėra lengva, bet, manome, jog su laiku turėsime ir operėčių, nes derybos tuo klausimu eina tarp Biuro ir op. rašytojų.

Neturint proletarinės operetėms rašytojų ir kitų reikiamų veikėjų, CB. sunku ir negalima (bent kol-kas) viską šuoliais paveikti. Nuo to ir II Apskričio draugai neturėtų nusigrįžti ir sakyti, būk "Centro Biuras mažai rūpinasi" ir tt., mūsų organizacijos gerove.

CB. labai norėtų, kad II Apskr. ir visos ALPMS. vienetos bei nariai persistatytų savo sąmonėj, kaip dar silpni esame, mes proletarinės dailės žadintojai, ir kad visi labiau dirbtume dėl jos tvirtinimo, remdami C. Biurą finansiniai, naujais, organizacijos gerovei sumanytais ir patarimais, o ne kaltinti jį "mažu susirūpinimu", kaipo ne visai teisingu manymu.

Draugiškai,
ALPMS. Centro Biuras

Ir Vėl "Pastovus Teatras"!

Jau atgal keletą sav. šioje vietoje buvo išrodinėta tiksliai ir žygiai iš Kauno atvykusių įvairaus plauko baltųjų menininkų, bet reikalo verčiamas Liet. Proletarų Meno Sąjungos CB. dar sykį savo žodį taria delei tu pōnų manevravimosi pasigaudyti darbininkų doleriniū.

Štai pastaromis dienomis per baltuosius ir geltonuosius lietuvių buržujų leidžiamus lapus pradėta skleisti agitacija už įkūrimą Chicagoje "pastovaus lietuvių teatro". Šaukiami susirinkimai, imamos mokestys; raginami visi "be skirtumo partijų" prisidėti su pinigais. Stovedamas darbininkų meno sargyboje, LPM. Sąjungos CB. dar sykį perspėja visus draugus menininkus ir jiems artimus saugotis nuo tų pinklių. Tas garsiai skelbiamas "pastovus teatras" yra tik kriukelis pasigavimui iš darbininkų sunkiai uždirbtų centų.

Kuomet per tuos pačius geltonlapius buvo predėta rėkti už organizavimą kompanijos del kokių ten "lietuviškų judamų paveikslų" darymo, mes aiškiai buvom pasakę, kad tai yra gudrus skymas pasipinigavimui. Ar nebuvo mūs tiesa? Kur ta

kompanija dabar? Kur tie lietuviški "muvinpičkiai"? Jie išnyko dar negimę. Panašus reikalas yra ir dabar. Lietuviškam "pastoviam teatrui" sąlygų nėra Amerikoje. O jei jis ir galėtų gyvuoti kelis mėnesius, tai kokia nauda iš to būtų darbininkams? Ar tas garsiai skelbiamas "Kauno žvaigždžių" veikalas "Laisvės Kovotojai" gali būti kokiū maistu darbininkui? Tai nuoduų šaltinis, kuriuomi norima užnuodinti lietuvių darbininkų sielas prieš kitataut. O gal tuo tikslu Kauno valdžia tik ir siuntė savo artistus čion, kad sukiršinus lietuvius darbininkus prieš lenkus, idant suardžius darbininkų solidarybę? Ir tokiū "sielos maistu" jie kėsinais maitinti nuolatos lietuvišką darbininkiją!

Draugai ir draugės, menininkai ir menininkės, visi rėmėjai darbinikiško judėjimo! Neapsigaukit! Stovėkite su Lietuvių Proletarų Meno Sąjunga, su Darbininkų Partija, ir su visomis darbinikiškoms organizacijomis. Nesiduokit suvedžioti nė jokiems skymams. Nekiškite savo penkiniū ten, iš kur jūs jų negausit ir nę jūs, nę darbinikišką judėjimą naudos neturės. Gana

Visi II Apskričio chorai priduokite savo teisingus adresu, kad tuojau galėtum pasiųsti "Prolet. Aidą". Visi, kurie norite "Prolet. Aido", siųskit užsakymus ir pinigų, išrašydami čekius ant J. Gutausko vardo sekančiu adresu: J. Gribavičia, 22 Tremont St., Norwood, Mass.. ALPMS. 2-ro Aps. org. J. Gribavičia.

Ir Jie Vadinasi Menininkais

Pavasarij, kuomet graži raudona rozė pražydo, tai bile padauža ją nusiskynęs segasi sau prie krūtinės ir didžiojai jos grože. Lygiai taip ir dabar atvykę iš Lietuvos "artistai", pasivadinę "Dzimdzi-Drimdzi", skina ALPMS. išauklėtus ir išskleistus žiedus—vadinasi menininkais, dailės mylėtojais. Jie baladodamies Amerikoje po lietuvių kolonijas, visur ir visuomet statosi, kaipo meno auklėtojai, nes jie aiškiai mato, kad Amerikos lietuviškoji liaudis visur su entuziazmu pasitinka ALPMS. menininkus ir jiems simpatingai pritaria. Jie žino, kad vartodami tą, kas yra liaudžiai brangu, daug pasekmingiau prisipils kešeniū ir palaikys tvirčiau Lietuvoj dukstantį klerikalizmą—kunigų ir buožių valdžią.

Bet kaip tas padauža, neįsiojantis raudoną rozę prie krūtinės, visuomenei duoda suprasti, kad jis tos rozės neaugino, o tik vogčiom ją nusiskynė, taip tie Lietuvos klerikalų padaužos, pasivadinę "Dzimdzi - Drimdzi", duoda visuomenei suprasti, kad jie nėra jokie meno auklėtojai, o tik grynai kunigų lapčiuukai. Kur jie jau sykį pasirodė su savo "veikalais", ten jau sveikai protaujanti visuomenė suprato jų tikslus ir daugiau jokios pažinties su jais nebenori turėti.

Man teko matyti, kur jie turėjo surengę savo "teatrą", kuriame vaidino "Jova-

lus, išrašydami čekius ant J. Gutausko vardo sekančiu adresu: J. Gribavičia, 22 Tremont St., Norwood, Mass.. ALPMS. 2-ro Aps. org. J. Gribavičia.

lą", "Prakalba" ir "Laisvą lietuva". Tai jau apsaugok lietuvių dievaiti, perkūne, nuo tokio meno ir jų dailės. "Jovalas", tai tikras jovalas, kur nieko daugiau nematyti ir negirdėsi, kaip tik blevyzgojimą, niekinimą visuomenės, garbinimą dabartinės Lietuvos kruvinosios buožių valdžios ir tt. "Prakalba" irgi tik garsinimas vietinių biznieriū vardų ir pasmerkimas jiems nesimpatingų žmoniū. Išklausę tų dviejų "veikalų" perstatymus, tiesiog nieko negali suprasti. Trečias veikalukas "Laisva Lietuva" šiek tiek turi savo teatrališką vertę, nors darbininko akimis žiurint nevertas nei išvalgyto kiaušinio, o jau garbinimas "Lietuvos tėvynės", tai berybū.

Na ir ką mes galime gaut iš tokio meno ir tokių menininkų? Ogi miglą prieš akis ir daugiau nieko.

Taigi, ALP. menininkai turėtų ant kiekvieno žingsnio vesti griežtą kovą prieš tokius "menininkus", kurie skelbiasi dailės mylėtojais, o dailę bepasigailėjimo kojomis mindo. Ir tol, kol jie nepradės duoti visuomenei, nors tiek, kiek duoda Vaičkaus grupė, jie neprivalo vadintis menininkais. Žinoma, Vaičkus irgi neduoda visuomenei to, ką visuomenė ištikrųjų reikalauja. Bet jau kai "Dzimdzi-Drimdzi", tai visai nieko neturi.

Lakštingalos Vaikas.

Proletarinė Poezija

PAŽADINIMAS.

Žmogeli, miegali, atmerkcie akis!

Aušt diena, ne viena, o miegi, tu, vis!

Nubuskie, subruskie, miegojės nustok;

Raivykis, blaivykis, — linksmutis, kvatok!

Neklyskie, nevyskie, tuštybiū tvane!

Ne maldoj — priespaudoj nūn laimė, oi nei!

Neklyskie, nevyskie: nekeik nei raudok;

Regėkie, girdėkie, skriaudas, ir kovok!

Žmogeli, bedali, būdėkie, tu, vis,

Kol diena nei viena jau būvyj nešvis...

Miegosi, miegosi, kai kirtis mirties,

Gal jau ryt, ar po ryt, ant lentos išties...

Miegosi, miegosi tada glūdumoj,

Gulėdams, ilsėdams — kapų tylumoj!

12-IX-24. **Jordus Aris.**

MERGUŽELE.

Mergužele! Kam nuslynei skaisčią gėlę Iš pražyduoj gėlių? Kam suvilgėi gelsvą kasa, Bėgant pievomis per rasą Drėgnu ryto takeliu?

Kam širdužė skaudžiai plakas? Ašarūžėms bertas takas? Pasakyki, mylimoj! Gal svirnelij per naktužę Jaunos dienos jau pražūžė, Kad nulūdusiai vaitoj?!

Maskva, 20-1-24. **J. Rutenis.**

VARGUOLIO SIRDIS.

Te vaitoja surakinta Varguolio širdis, Kol priespauda jaja mintą, Skurdas slegia vis.

Neamžinai reiks buvoti Jai verguvėj toj: Laisvėj teks išsikovoti Siandie ar rytoj!

Ir tada tiktai liuosybe Gerėsis širdis, Komunistinė esybė Kai įsikūnys!

Jordus Aris.

BE PASTOGES.

Velkas ilgos vargo dienos, Seka gilinti pėdais. Pakampiais ir po pasienius Darbo jieškodama bastais. Vėjas, Lija, Salties gatvės. Susirėmėj už kertės. Nemaniau, kad ant senatvės Vargas mane graus ir tės. Čia sustingęs, susirangęs Dantimis tik kalenu, O šviesiam bute už lango Šilta, sota, malonu Smaugia alkis, o kišeniūj Nė plutos, nė trupiniųj Ir mirtis į karštą gena Akyse visų žmoniū.

12-IX-24. **A. D.**

KORESPONDENCIJOS

GRAND RAPIDS, MICH.

Gruodžio 3 d. Lietuvių Dailės Choras surengė d. K. Menkeliuniutei (Januškie- nei) koncertą. Pusė koncer- to pelno skirta dvi savaitini- am liet. darbininkų laik- raščiui "Vilniai", kita pusė pelno liks chorui.

Programas dailės žvilgs- niu buvo gana turtingas, ypatingai žmonės negalėjo atsigerėti d. Menkeliuniutės maloniai žavėjančiu balsu. Menkeliuniutė sudainavo a- pie devynes daineles, už ką publika išreiškė jai gilią pa- dėką gausiu delnų plojimu.

Iš vietinių programė daly- vavo Lietuvių Dailės Cho- ras, mūsų solistai ir solistės. Antanaitis, Ch. Kijauskas, B. Railiutė (Gutauskienė) ir O. Sukzdžiūtė. Aukš- čiau paminėti mūsų daini- ninkai vietiniai publikai gerai žinomi, kurie jau keli metai kaip specialiai lavina savo balsus ir kone kiekvie- name darbininkų parengime dalyvauja. Šį sykį, kaip so- listai, taip ir solistės labai gerai sudainavo po keletą dainų. Taipgi dd. O Sukt- džiūtė ir O. Zeguniutė puik-iai dueta sudainavo.

Gruodžio 7 d. SLA. 60 kp. įvyko metinis susirinkimas. Kadangi per metinį susirin- kimą yra renkama ateinan- tiems metams kuopos valdy- ba, tai buvo nariams išsiun- tinėta atvirutė, kad visi pribūtų ant susirinkimo. Da- bartiniu laiku kuopoj narių yra suvirš 150. Susirinkime dalyvavo tik 86. Reikia pris- iminti, kad iki šiol kuopą vadovavo kone vieni tautie- čiai, bet šį kartą didžiama balsų kuopa išrinko 1925 m. daugiau progresyvius ir be partijų žmones. Pirminin- kas Juodeika, gavo 45 balsų, A. Bernota — 38. Fin. ir protokolų sekretoriai palikti tie patys. Taip pat ir įdzi- ninkas liko tas pats. Senam org. A. Bernotui atsiskaičius, likos išrinktas Tamas Alek- synas. Izdo globėjai: A. Daukša ir A. Krasauskas. Ligonių lankytojais M. Aleksynienė ir Mrs. Berno- tienė. Kuopos koresponden- tu d. Lapinckas.

Linkėtina naujai valdybai gerai darbuotis del labo kuop- os ir viso SLA. P. G. King.

BROOKLYN, N.Y.

Iš SLA. 83 kp. susirinkimo. 4 d. gruod. SLA. 83 kp. įvyko priešmetinis susirinki- mas. Narių dalyvavo 89. O kuopoj viso yra apie 300 na- rių. Taigi reikia skaityti su- sirinkimas ne labai skaitlin- gas, ypač, kad pripuolė rink- ti ir kuopos valdyba.

Išklausius valdybos ir į- vairių komisijų raportus, prieita prie naujų sumany- mų. Iš svarbesnių žymėtinas įsteigti vaikų mokyklėlę. Tam darbui išrinkta komisi- ja.

Nominuota ir rinkta se- kantiems metams kuopos valdyba. Ant pirmininko bu- vo nominuota Mikalauskas ir drg. Verkutis; finansų sekr. Širvydas ir Šimoliuniu- tė; ant protokolo skr. d. Purvėnas ir Kazianas; ant įzdininko — drg. Alekšys ir Pauza. Didžiama balsų ga- vę išrinkti sekanti kandida- tai: pirm. Verkutis, fin. sekr. Širvydas, protokolo sekr. Purvėnas, izd. Alekšys.

Susirinkimas buvo gana rimtas. Išpuzdžiai iš LMPS. I Rajo- no konferencijos. 7 d. gruodžio, "Laisvės" svetainėje įvyko LMPS. I

Rajono konferncija. Konfe- rencija prasidėjo 11 val iš ryto. Delegacijų dalyvavo 18 nuo 8 kuopų. O Rajone pri- klauso 12 kuopų. Reiškia, 4 kuopos neprisiuntė delega- cijų.

Iš delegacijų raportų pasiro- dė, kad narės visai jokios domės nekreipia į traukimą Susivienijimo narių į Ameri- kos Darbininkų Partiją. Net išduodamos raportus nei ne- pažymėjo, kiek jų kuopos narių priklauso prie ADP. L.S. Atrodo, kad Susivieniji- mo narės (žinoma, nevisos, bet didžiama) rupinasi vien tik moterų reikalais.

Iš visų tarimų tai svarbiausi šie: Nutarta "Vilnies" šėrą nusipirkti už \$10.00. Patersono streikieriams pa- aukauti \$15.00. "Darbininkų Balsui" \$15.00. "Daily Wor- ker" \$15.00. Taipgi "Lais- vės" šėrą nusipirkti.

Kadangi ši konferencija buvo metinė, tai likosi per- rinkta LMPS. I Rajono valdy- ba, iš šių drgg. A. Beliauskienė organizatorė, protokolo sekr. J. Bondžins- kaitė, fin. sekr. Stankunienė, izdininke Makauskienė. Lin- kėtina naujai valdybai sek- mingiausiai darbuotis.

Negalima praleisti nepas- tebėjus tai, kad pas kai kurias Susivienijimo nares yra išgyvenęs senovės įprotis, lyg pas tas "bobas", kurios nepajėgia politinių reikalų atskirti nuo ypatingumo. Pa- vyzdžiu, kad ir šioj konfe- rencijoj dvi drgg. pasižymė- jo priekabių įsiskojimu prie sau nepatinkamų ypatų. Da- bartinėj visuomenėj darbi- ninkės turėtų mesti senovės liekanas ir atskirti darbinin- kų reikalus nuo ypatingumo, — ypač Susivienijimo narės. Širšė.

MILWAUKEE, WIS.

Girtuoklystės vaisiai.

Beskaitant laikraščius tarpe įvairių žinių randu ir labai pasibaisėtina—sulig po- licijos padavimų per lapkri- čio mėn. už girtuokliavimą tapo suareštuota 440 ypatų, ir pasimokėjo skirtingas basmes. "Dry agentai" dar- buojasi sušilę, bekratinėda- mi salionus ir kitas vietas. Nesenoje praecityje čion nusinuodino munšainu 6 y- patos, nekurie iš jų vedę ir paliko šeimynas didžiausiam verge. Tai baisi naujiena!..

Nėgana, kad darbininkai žusta dirbtuvėse, kasyklose, ant geležinkelių ir tt. Bet dalinai ir iš "liuoso noro". Ir nestebėtina. Godūs kapi- talistai priversdami sunkiai ir ilgas valandas dirbti, taip darbininkui spėkas išsunkia, kad jie nepakęsdami nuovar- gio jieško kokių nors "vais- tų", kad nuvargintus dirks- nius nuraminti. Nestebėtina, kad ypatos nustoja žmoniškų jausmų, užsiima dirbimu ir pardavinėjimu "mėnulio spindulių", kurie vargstan- čiai liaudžiai vien pragaištį neša. Bet apgailėtina, ka- tokiais nelemtais darbaus už- siima ir tokios ypatos, kurios priklauso prie prakilnių organizacijų. O! laikas, lai- kas šluot lauk tokius nieka- dėjus.

Pracitą sąvaitę vėl pasira- šyta bilius pakeliantis vi- siems miesto darbin. po 5 dol. į sąvaitę algos.

Nors pereinuose pavarario balsavimuose ir perėjo su- manymas "Civic Center", bet dabar girdėti smarkūs protestai, nes vykiant tą sumanymą prisieitų žymiai pakelti taksus ant stubų.

Bedarbė dar tebesitėsia. Vienus priverčia dirbti po 10-12 val., o kiti badmiriauj- a. Žmonės vieni ant kitų griežia dantis pavydėdami už darbus, bet nesiorgani- zuoja į unijas ir nereikalau- ja sutrumpinimo darbo val- andų. Nestebėtina, kad taip daro tamsūs darbininkai, bet apgailėtina, kad taip elgiasi ir tie, kurie myli didžiutis "progresyviškumą", mat jie gal mano dirbdami ilgas va- landas "milionieriais" tapti; taip manydami jie skaudžiai apsirinka.

Ar šiaip ar taip, darbinin- kai visur nukencia. Pernai, kada buvo "prosperity" lai- kai ir darbininkų stigo, tai stubų buvo stoka, o siemet, kada darbu stoka, tai stubų užtekinai dykų; — beveik kiekviename bloke.

17 d. lapkričio iškrito pir- mas sniegas, apdengdamas baltais rubais žemę ir stogus ir atnaujindamas atmosferą. B.

ROME, N. Y.

Šiame miestely yra apie 28,000 gyventojų. Dirbtuvių yra daugiausia geležies iš- dirbystės.

Yra ir lietuvių, bet veiki- mo jokia negirdėti—tik girtuokliavimas. Darbai ap- mokami prastai ant gelžke- lio, —40 c. valandai ir sun- kus darbas. Nors bosai ita- lai, bet italų suvis mažai dir- ba—daugiausia rusai ir lie- tuviai. Apdrauda tik ant po- pieros, kai darbininkas susi- žeidžia, tai bosai jį prašalina iš darbo. Pavyzdžiu, vienas lietuvis pirštą nusimušė. Nuėjo pas daktarą. Daktar- ras liepė ligonbutin eiti. Iš- buvo ligonbuty vieną savai- tę, o kai sugryžo darban, bo- sai atleido.

Didelis girtuokliavimas. Bosai pardavinėja munšainą. Kas pas juos geria, tas leng- vesnį darbą gauna. Laikraščių jokių nėra. Tik vienas anglas ima "N. Y. Tim- es" ir lenkas "A. Echo". Ten Buvęs.

ROCKFORD, ILL.

Lapkričio 6 d. LMPS. 5 kp. susirinkime nutarta pa- aukauti penki doleriai išlei- dimui knygos "Darbininkų Sveikata". Buvo atsilankę delegatai nuo darbiečių kuop- os kviesdami prisidėti prie bendro rengimo prakalbų paminėjimui 7 metų sukak- tūvių nuo įsikurimo Sovietų valdžios Rusijoj. Nutarta prisidėti ir tam išrinkta ko- misija.

Mūsų kuopa tvirta ir nariams skaitlinga. Pilnai už- simokėjusių turi virš 50 na- rių. Spalio 25 d. jįnai turėjo maskų balių. Pásidarbavus draugėm buvo surinkta gerų dovanų. Publikos nemažai atsilankė. Pelno kuopai liko \$65.00 su centais.

Kuopos Korespondentė.

VALPARAISO, IND.

Gruodžio 6 d. vietos moksleiviai turėjo vakarėlį. Programą išpildė chicagie- čiai. Proletarų Meno Sąjun- gos grupė sulošė veikalėlių: "Jaunavėdžių Naktis". Lošime dalyvavo dd. Stulgaitis, Rimša,, Alvikis ir Stulgaitienė. Lošimas neblogo- gai išėjo. Drg. Alvikis sulošė du monologu, kuriuos la- bai gerai atliko.

Kalbėjo daktaras Rut- kauskas, dd. V. Andriulis ir R. Mizara. Visi ragino moksleivius buti gerai, są- žiningais patarnautojais savo žinojimu visuomenei ir sykiu su ja dalyvauti. V. Andriulis ir R. Mizara ragi- no moksleivius nuliekamu laiku studijuoti darbininkų

klasės literatūrą ir rašinėti į laikraščius.

Buvo svečių ir iš Gary, In- diana. Tad visiems vardu Lietuvių Moksleivių Draugi- jos, komitetas taria ačiu.

Sis bertainis pasibaigs su 18 d. gruodžio. Naujas prasi- dės su 23 d. sausio, 1924 m. C. K.

BRADDOCK, PA.

Kun. Garmus, tasai pagy- rų puodas, nusigando pro- gresyvių. Pirmiau kiek jis progresyvių nešmeizė. Dar- bininkškos spaudos redak- torius išvadino tamsunais, bemoksliais. O save sta- tėsi mokyčiausiu žmogumi. Yra kiek sykių išsitaręs, kad jis nebijo jokio žmogaus ir gali kiekvieną sukritikuoti. Pamokslus visada šmeištais paverčia.

ALDLD. 121 kp. nutarė surengti debatus su kun. Garmu. Kai tik sužinojo a- pie debatus, vietos ir apie- linkės lietuviai labai susiin- teresavo. Bet kunigui net duota pasirinkti tema, kokia tik jam patinka. Tačiau jis atsi- sakė dalyvauti debatuose. Jis komisijai patarė rengti prakalbą, į kurias jis pats ateisias ir duosias kalbėtojui klausimus.

Vadinas, kunigas nusigan- do progresyvių, kad jo nesu- kritikuotų ir atsisakė stoti į debatus, nors kiek pirmiau gyrys savo parapijonams, kad reikės stoti į debatus.

Ve tau ir to keikuno dra- sa. Kai zuikis pabėgo, todėl debatai neįvyks.

Kuopos Koresp.

SPRINGFIELD, ILL.

Lapkr. 29 d. pas mus kal- bėjo drg. Zalpis, iš Chica- gos. Žmonių mažai buvo, bet ir ne nuostabu, kadangi pas mus didžiama munšai- nieriai, o, žinoma, jiems "mulas" labiaus rupi, negu darbininkų reikalai.

Drg. Zalpis kalbėjo dviem atvejais. Pirmoj kalboj aiškino, kaip yra naudinga pri- gulėti prie Susivienijimo L.- A. ir prie kitų draugijų. An- troj kalboj aiškno dabartinį krizį. Jo kalba klausytojams patiko. Aukų surinkta \$5.50.

Dar čia prie progos pa- minėsiu, kad darbas sunku gauti pas mus tiems, kurie iš kitur atvažiuoja.

Korespondentas.

CARNEGIE, PA.

Mes irgi progresuojam. Iki šiol neturėjome darbiečių kuopos, dabar jau ir tas pa- daryta. Aštuoni draugai su- sirašė į ADP.LS. kuopą. Visi užsimokėjo įstojimo ir mėnesines mokeskis.

Gruodžio 2 d. darbiečių kuopa turėjo susirinkimą bendrai su ALDLD. kp. A- DP.LS. kuopai išrinkta vir- šininkai: pirm. J. Čirvinskas, prot. rašt. J. Visockis, fin. rašt. J. Monksis, izd. M. Mi- sevičiūtė, knygium J. Gata- veckas, koresp. E. K. Šiur- maitienė.

Nors mūsų lietuvių ko- lonija nedidelė, bet jie ne- snaudžia, išskiriant Sv. An- tano Draugiją. Progresyviai dirba visur, unijose, pašalpi- nėse draugijose, apšvietoj ir tt.

Dar yra tamsių darbi- ninkų, kurie bijos bolševikų, kai velnias kryžiaus. Bet ir jie apsiranta. Tik mums daugiau reikia padirbėti ir jie bus mūsų eilėse.

Draugai darbininkai! Visi jungkime spėkas prieš ben- drą priešą — prieš kapitaliz- mą. Stokime į Darbininkų Partijos eiles ir jose darbuo- kimės.

Korespondentė.

Clevelando Žinios

Kiek aš trumpai Clevel- ande gyvendamas patyriau, tai pasirodo, kad čia progres- syviai lietuviai darbininkai su savo organizacijoms: A- DP.LS. 26 kp., ALDLD. 22 kp., LMPS. 24 kp., Lyros Choru, Teatrale Sąjungos kuopa ir viena pašelpinė draugija, veikia harmonin- gai ir sykiu varo platų rim- tą darbą darbininkiškoje dir- voje.

Tiems veikėjams reikia susidurti su "bendru frontu", (kaip čia jie patys uzvardi- no) menševikų su sandarie- čiais (ADAD. su ponais iš Sandaros ir TMD. štabo). Patyręs iš laikraščių prane- šimą apie sutvėrimą biznio reikalams tarybos abejojav, bet pamatęs bankininko Bartoševičiaus organe "Dir- voj" konferencijos protoko- lą, turėjau tikėti, kad ir ne- norėdamas. Aš daugelyj at- apie visgi pamislydavau, kad "Vilnies" ir "Laisvės" korespondentai aprašydami darbus adadiečių perdeda ir žiniai perdeda, o ypač Cle- velando darbiečiai. Bet ma- no stambiai apsirikta.

Nemažai dalykų yra pra- leista, tokių darbu, kad ir iš sykio tikėti nenorėjav.

Darbiečiam ir jų tikriem rėmėjam prisieina viską a- galėti. Ir jie naudoja veiki- geriausią metodą — dirba nuoširdžiai visuomenės la- bui, o ne asmens naudai. Pa- imkime kad ir ALDLD. 22 kp. išbudavojimo darbą. Ne- praleidžiama susirinkimas, parengimas kad keli draugai sistemaciškai nevarytų vajaus.

Tiek trukumo, kad maža dalis dirba, gi labai daug draugų "gėrisi" tuoj dar- bu. Kad Clevelando draugai, visi ADP.LS. nariai, dirbtų kiek dirba jų keli ir apie pu- sę tuzino sirdingų darbiečių draugų, tai stebuklai tver- tųsi. Visą tai negerai, kad tuli patys darbiečiai neverti nes toji pergalė netoli.

Clevelandui prisieis pasiro- dyti pirmam iš pergalėtoj ant darbininkiškos dirvos, nes toji pergalė netoli.

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešame Chicago Lietuviams, o ypač Bridgeporto Apie linkės, kad Aptieka THE NEW CITY PHARMACY, buvusi po numeriu 3327 So. Halsted St., dabar persikėlė į naują vietą 3430 So. Halsted Street. Naujoj vietoj galėsime suteikti dar geresnį patarnavimą, nes vaistinė bus didesnė ir moderniškiau įrengta.

THE NEW CITY PHARMACY John Malachauskas, Sav. 3430 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Advertisement for John F. Eudeikis Co. featuring portraits of Joseph R. Eudeikis, John Eudeikis, and John F. Eudeikis. Text: SIMPATIŠKAS—MANDAGUS GERESNIS IR PIGESNIS UŽ KITŲ PATARNAVIMAS. JOHN F. EUDEIKIS CO. PAGRABŲ VEDEJAL. Didysis Ofisas: 4605-07 So. Hermitage Ave. Tel, Yards 1741 ir 4040. Skyrius: 4447 So. Fairfield Ave. Tel. Lafayette 0727. Skyrius: 4904 W. 14th St., Cicero, Ill. Tel. Cicero 8094.

Advertisement for Art. Comiacoff Rusas Baletu Šokėjas. Text: Mokina tokia pat metoda, kaip garsiose Rusų mokyklose. Tuo tarpu mes norime suorganizuoti grupę Baletu šokėjų iš jaunuolių, turinčių palinkimą prie artistiš- ky šokių. Jeigu jūs interesuoja- tės tuomi, tai ateikite seredomis nuo 6 iki 7 vakare; subatomis nuo 2 iki 3 po pietų. WHITE MARK SQ. PARK, Prie 30-tos ir S. Halsted St.

"VILNIS"(The Surge)
LITHUANIAN SEMI-WEEKLY.Published Every Tue. and Fri. by the Workers Publ. Ass'n, Inc.
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.Subscription Rates: One year \$3.00; six months \$1.75;
Chicago and Foreign countries \$3.50. Copy 5c.

Advertising rates upon application.

Federuotos Spaudos narys.

Entered as second-class matter June 12, 1920, at the Post Office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Planuoja Vergiją

J. V. kongresui įteikta bilius, reikalaujantis, kad laike sekančio karo prezidentas nesiklausęs kongreso galėtų konskriptuoti ne vien jaunus vyrus į armiją, bet sykiu ir darbininkus reikalingam darbui ir medžiagai, taipgi nustatyti atmokėjimą už tarnybą, darbą ir suimtus daiktus.

Šitas bilius duoda tiek daug galios prezidentui, kad jis būtų pilnas caras ir nieko nesiklausęs galėtų daryti kaip jam patinka. Kongresmanas Huddleston, demokratas iš Alabama, kalbėdamas prieš tą bilį nurodė, jog tai ne vien laužo konstituciją, bet taipgi reiškia vergiją. Šako jis:

"Kas delei darbo konskripcijos privatinei naudai ar privatinei pirmybei, tai yra aiški vergijos forma. Tai yra vergija, kur ponui dargi nereikalinga laikyti vergus... Ir tokia sistema siuloma įvykinti pradant Amerikos darbininkais".

Tą bilį suplanavo militaristai su generolu Ely priešakyje. Jeigu jis pereitų, laike karo padarytų militaristus karaliais. Jie, suprantama, galėtų pelnytis iš karų, ir delto jie viską darytų sukelti karus.

Vaikų Darbas ir Pelnas

"Moters ir maži vaikučiai, dirbdami nepaprastai ilgą valandą prie cukrinių burokų Colorado, Nebraska, Montana ir Wyoming valstijose, padaro didelius pelnus savininkams Great Western Sugar Co. Šių milijonierių pelnas per vienus metus, baigiantis vasario 28, 1925, viršys \$13,000,000", — rašo ekonomistas Leland Olds.

Tai tik viena kompanija ir per vienus metus išsunkia iš mažų vaikų ir senų moteriškių virš tryliką milijonų dolerių pelno, o kur kitos kompanijos. Štai delko kapitalistai nenori aprubežiuoti jaunų vaikų darbą. Iš mažųjų vaikelių sunkaus darbo, kruvino prakaito, jie sukrauna milijonus.

Kaip tasai darbas nualina vaikučius, atima jų sveikatą dar jaunosiose dienose, jau buvo ne kartą nurodžius netgi tokia įstaiga, kai J. V. Darbo Dept. Vaikų Biuras.

Vaikų darbas taipgi užkerta kelią į mokyklą. Štai kokių skaudžių faktų pasakė savo prakalboje J. E. Hill, nariams Society for Vocational Education:

"1920 metų cenzo raportas rodo, jog tik 43 nuoš. fermerių berniukų ir mergaičių vidurinėse mokyklose amžiaus įstojo mokyklon. Daugiau pusės fermerių vaikų negauna progų mokytis, kurios teoretiniai skelbiama visiems... Didesnė dalis jų nelanko mokyklų, nes reikia dirbti, arba delei finansinio nedatekliaus".

Bet prezidentas Coolidge, kuris tiek daug žadėjo prieš rinkimus, dabar vaikų darbo rubežiuoime laikosi "bešališkai". Tai yra piktas pasityčiojimas iš beturčių vaikų. Tatoi ir vėl patvirtina darbininkams tą faktą, kad jie tegali ką geresnio įgyti vien organizuota kova.

Samuelis Gompersas

Pagalios senis Gompersas, sulaukęs 74 metų amžiaus, atsiveikino ADF. prezidentystę ir sykiu šį svieta. Gryždamas iš Meksikos jis mirė San Antonio mieste, Texas valstijoje.

Gomperso mirtis nepadarė nuostolių Amerikos darbininkų klasei. Ir darb-kai neturi priežasties apverkti mirtį. Tiesa, jisai buvo ilgus metus didžiulės ADF. prezidentas, bet vietoj daryti tą organizaciją priemone darbininkų reikalų gynimui, jis vertė ją klasių taikymo įrankiu. Jis taipgi atvirai rėmė Jungtinių Valstijų imperialistų žygius ir jų užmačias vergimui silpnųjų tautų Amerikos kontinente ir salose.

Tas faktas, kad kapitalistų spauda tiek daug rašo liudija, jog jisai yra jiems naudingas žmogus, ir jo mirtis jiems būtų nuostoliu. Apie jį kapitalistų spauda rašo nemažiau, kaip rašė apie Hardingą. O jie rašo taip tik apie savo žmones.

Beabejonės, Gomperso įpėdinis nebus daug geresnis darbininkams. Numatomie kandidatai į jo vietą nuo jo niekuo nesiskiria, kas liečia darb. reikalų gynimą. Bet vargiai kuris jų taip sugabiai pajiegs palaikyti biurokratinę mašiną, taip gudriai užgesinti kiekvieną eilinių narių griežtesnę pastangą, ir savotiškai valdyti tokią didelę organizaciją. Be to, tarp kandidatų į jo vietą eis varžytinės. Faktinai jos jau ėjo dar jam gyvenant. Visa eilė kandidatų jaučiasi lygiais ir kaišios kits kitam koją, kiekvienas jų norėdamas užimti tą sostą. O kada biurokratinė mašinoj nėra vienybės, eiliniai nariai gauna progos daugiau pamatyti ją. Visa tai gali būti paslėpta nuo narių, bet gali ir išsiveržti viršun, nes vienas kitas jų ims pataikauti mažesniems unijų viršininkams, o gal ir nariams, kad tik daugiau šalininkų susirinkti.

Šiaip ar taip, jei nuo Gomperso įpėdinio neteks sukurti nieko geresnio, tai ir blogiau nebus. Delto, jo mirtis mus nę kiek negriaudina.

APŽVALGA**ATĖJO PRIE GALO.**

Pasirodo, kad visas tas triukšmas ir patriotinis svaičgulys delei "Klaipėdos krašto atkariavimo" Kaune buvo, kad paslėpti ką nors. Santarvė — Anglijos, Francijos, Italijos imperialistai — numetė tą trupinį Lietuvai, kad ji nenuriėtų kuomet duodama Lenkijai didesnis šmotas. O didesnis šmotas anai duoti reikia, nes ji didesnė, geresnis jiems įrankis.

Į visus reikalavimus nustatyti rubežius tarp Lietuvos ir Lenkijos (grazinti Lietuvai — Vilniui), Santarvė atsakė, jog rubežiai jau seniai nustatyti ir dabar pasiliko lietuviams tik gerai, su lenkais sugyventi. Ir musų "narsus" patriotai nutilo, o Kauno valdonai nuleido nosis. Tiesa, Užsienio Reikalų Ministeris V. Černeckis dar pasiuntė notą Santarvės valstybių ambasadorių konferencijai, bet tas nieko nieką nereikš. Štai ką "Lietuvos Žiniuose" apie tai rašo tulas J. P-tis:

"Darydamas savo pasiūlymą, p. Černeckis atidavė visas kortas Santarvės Valstybėms; jis patsai lošti visai nemoka. Darykite, kaip norite."

Toliaus jis rašo:

"Savo laiku musų visuomenė buvo didžiai susirūpinusi delei Hymanso pasiūlymų. Jie rodėsi mums nepriimtinais, nes mes nepasitikėjome, kad galėsime atsispirti prieš lenkų invaziją, prieš jų įsigalėjimą mūsų krašte. Šiandien mus ima kita baimė, kad visai nebebus delei kovoti, kad, ačiu p. Černeckio pasiūlymui, mums bus užčiaupta burna delei Vilniaus, nes jis visai teisėtu keliu gali būti palaidotas. Mes einame artyn prie galo — tai neabejotina išvada iš musų vyriausybės užsienyje daromų pastangų. Susirupinkime."

Vadinas, Vilniaus reikalavimas atėjo galą. Santarvė paliko jį lenkam. Delei to, žinoma, kalti Lietuvos valdonai. Tai pripažįsta ir pats P-tis. Jis minimam straipsnyj sako:

"Atidavęs visą reikalą spręsti Santarvės Valstybėms, p. Černeckis nerado net galimų patsai pasikviesti patarėjų na kad ir Rusiją, kurią jog nesenai ta pati Francuzija yra pripažinusi, kaip tik tinkama lošėja, o pasikviesti net labai buvo paranku, nes Rusija savo laiku, kalbant toliau alegorija, yra sumaišiusi kortas savo Rygos traktatu su Lenkija. Juk ta pati Rusija musų sutartimi su jaja yra pripažinusi visai kitą sieną."

Taip, jei Lietuvos vyriausybė vietoj landžioti po Santarvės kancelerijas ir savo "laimėjimais" ir galia giriantis mulkinti žmones, būtų aiškiai pasakęs, jog iš imperialistų galima atgauti savo teises tik per kovą, ir jei būtų leidus Lietuvos žmonėms dėtis prie Sovietų respublikos kovai prieš imperialistus, būtų kas kita. Sovietų respublika rėmė ir teberemia kiekvieną skriaudžiamųjų kovą prieš imperializmą. Būt Lietuvos viešpačiai pasirinko sau geriaus batliažiauti Santarvėi bile tik pasi laikyti valdonais, nors mažo sklypelio žemės, jodinėti ant sprando vargstantiems Lie-

tuvos beturčiams, ir taip elgdamiesi jie nualino šalį ir davarė iki jos dabartinės apverktinos pozicijos.

NAGI IR "GUDRUMAS".

Tarpe komunistų priešų yra gudrių buržuazijai pavidelių, bet yra daug ir žiopių. Geriausiu pavyzdžiu pastarųjų bene bus "Dirvos" redaktorius. Štai, pasiskaitykit:

"Kaip prie darbininkų prieit, kaip juos sukurstyt prieš darbdavius patįs kapitalistai agitatorius pamokina."

Ar girdėjote, kapitalistai mokina agitatorius (komunistus) kurstyti darbininkus prieš darbdavius; kitaip saktant, kapitalistai mokina agitatorius išvesti darbininkus į streiką prieš pačius kapitalistus.

Kaip sau norit, tai jau aukščiausias pavyzdys žioplumo.

Mes žinome, kad p. Karpavičius apsėstas piktos pagiežos komunistams, ir kad jis labai norėtų kovoti prieš komunistus, taipgi, kad jis norėtų patarnauti išnaudotojams pasmerkdamas streikus ir visokią darbininkų kovą, bet ir tokiame atsitikime jis turėtų atminti, jog vaikiška pasaka nieko nepės.

Skaitai tokių komunistų priešų "kritikas" ir velji sau, kad dar daugiau jų būtų, mažiau vietos liktų gudresniems veidmainiams, išnaudojimo palaikytojams.

Kitoj vietoj jis taip jau parodo savo, taip saktant, "piece of mind". Lietuvos "Trimitas" sako, kad už talpinią angliskų raštelį Amerikos lietuvių laikraščiai gauna riebią užmokestį nuo patriotinių organizacijų. "D." redaktorius šoko "kritikuoti" tai. Sako jis:

"Mes norėtume paklausti 'Trimito' kiek iš Varšavos patriotinių organizacijų gauna atlyginio Kaune leidžiamas, Majoro Ru-secko redaguojamas Lenkų kalba laikr. 'Nowiny'. Ar tas laikraštis išėina Lietuvos gyventojų Lenkinimui?" Štai kad pasiteisina. Išėina taip: vienas žmogus apkaltina kitą piktadarystėj, bet anas jam atsauna: "kad ir tu negeresnis už mane".

TAI KIEK LAISVĖS.

Šiaulių darbininkai išleido vienkartinį laikraštį "Pramonės Darbininkas", kurio įžanginiame Redakcijos žygj skaitome:

"Kokios didelės reikšmės turi darbininkams savoji spauda, aišku kiekvienam šiek tiek galvojančiam. Tuo ir tik tuo vadovaujama Šiaulių Miesto Odos ir Adatos Darbininkų Profesinė Sąjunga, fabriku darbininkų raginama, imasi leisti "Pramonės Darbininką", kurį iš vienkartinio leidinio bus stengiamasi padaryti savaitiniu darbininkų laikraščiu."

Toliaus nurodoma kaip sunku Lietuvoj išleisti darbininkų laikraštį:

"Užtenka tik prisiminti darbininkų organizacijų ir spaudos varžymus. Tam geriausiu įrodymu palieka darbininkų laikraščio "Musų Laikraštis" š. m. kovo mėnesį konfiskavimas, kuris, šešius mėnesius išlaidus policijoj, galop tapo

spalių mėnesio pabaigoje gražintas redakcijai." Tai kiek laisvės turi Liet. darbininkai. Paprastas, palšas laikraštukas konfis-

kuotas išbuvo policijoj šešis mėnesius. O kuomet jau liko nusenęs, gražinta redakcijai.

Kas Yra Ta Lietuvos "Krikščioniška" Žemės Reforma?

(Pabaiga)

O neįkurta anksčiau atatinamo smulkiųjų ūkininkų rinkliavos "Žemės Ukio Banko" todėl, kad tas neatatiko "kunigo Vailokaicio ir ko". reikalams, nes tuomet nebutų buvę galima imti už daromas paskolas iš gautamų kreditų iš valstybės banko. Neatitiko ir reikalams valdžioj esantiems asmenims bei toms partijoms, kurios sėdėjo prie "valdžios lovio". Kadangi visos Lietuvos politinės partijos, dalyvaujancios valdžioj (išimant tik darbininkų polit. organizacijas), lenktyniuodamos kurėsi savus bankus. O tų partijų atstovai, sėdinti valdžioj taipgi neturėjo laiko, nes kairė ranka ėjo valdžios pareigas, o su dešine — tvėrė visokias kompanijas-kompanijėles, pirkosi bankų akcijas, varė įvairiausi šmugelį. Apsukresni jųj, patekė į ministerijų kedes, stačiai ministerijų antspaudais "pečetijo" prekes šmugeliui, leido sau atatinamus muitų ir kitų mokesnių įstatymus. Žodžiu, buvo užimti "rūpesniais" savo kišeniu.

Juk negi lauksi, kada pūstelės "kitas vėjas", kad tektų nešdintis lauk su tuščiu kišenium. Ir šitai jiems gana puikiai sekėsi, nes viens kitam pasigelbėdavo, vieni kitiems "kreditus" teikė — žinoma, iš valstybės banko "kreditų" ir nerybotam laikui, vieni kitus slėpė — dengė nuo kontroliuojancios visuomenės akių. Juk ne veltui iš tisa eilė kunigų seniai nustoję skutę barždas su ūsais ir nešoję ilgus "sutanus". Kiti jų net viešo pavadinimo "kunigų" nebegali pakęsti, — tiek "jie" įsigilino į "svietiškus" reikalus... Žodžiu, visi jie dabar sudaro vieną "Vailokaitis ir Ko."

Tokiū būdu, "žemės reforma", prie buvusios kaimo biednuomenės, bežemių ir mažaziemių atnešė dar naują kategoriją — naujakurių. Ir, nors žemė buvo "duodama" "ištikimam" elementui — zakristijonams, valdininkėliams, "šauliams" bei laisvanoriam kareiviam, pasekmėje to, prie buvusių senųjų apie 70% smulkių žemdirbių dar pridėjo kelio liką nuošimčių gana apypličių "naujakurių". O kada plikas žemės sklypą bėkniant pridziovino pilvą prie nugarkaulio, tai kad ir taip būtų buvęs "ištikimas" šaulis ar laisvanoris kareivis, sykiu išdžiusta ir visos ištikimybės. O jei dar čia pridėti kasdieninį gyvenimo reikmenų brangumą ir išaugusią mokesnių našta, po kuria jau brazdoti ima kaulai ir 60 margių ūkininkų, tai tų smulkiųjų ūkininkų, tų juoduųjų kaimo žemdirbių "giesmė" pasiekti pradėjo "toną" lygų (ar labai artima) miesto darbininkui jau 9-tą mėnesį darbo jieškantį! O į kokio didumo našta išaugo visokie tiesioginiai ir netiesioginiai mokesniai paskutiniais metais, tai gerai įsivaizduosime sau iš sekančių kelių skaitlinių. Pav. akcize ant tabako su degtukais. Tabakas: už I pusmetį pereitų metų nuo perdirbto tabako kilogramo imta akcizės 11 litų 90% centai; šie met gi už I pusmetį nuo I kilogramo jau lupta — 15 litų 42 centai. O jei palyginti

šitą akcizės sumą su mokama kaina vidutinės rušies tabako, kurį plačioji masė perka, butent 1 lit. 50 c. už pakelį, arba 30 litų už kilogramą, tai 15 litų 42 centai sudarys virš 100% akcizas pačiai tabako kainai.

Su degtukais dar geriaus. Pernai I pusmetį už 100 dežučių akcizo imta 36 centai, o šiemet net 1 lit. 92 c. I Taip ir su kitokiomis prekėmis yra. Nę kiek negeriau ir su maistu. Nors Lietuva ir žemės ukio šalis, ir prie to, rubežiai uždaryti, maža kas bešvežama (bet neleidžiama ir įvesti iš kitur, tai kas gaminama čion) o duona jau seniai brangesnė nei Parųzių ar kituose Europos didmiesčiuose. Dabar-gi nuėmus javus nuo laukų duona dar keleriopai pabrango ir jau yra vietų, kur moterys su vyrais darė puolimus ant maisto vagonų bei ant vežamo maisto į gelžkelio stotis.

Štai kodel pasidarė "krikščioniška" žemės "reforma" nebe gera ir patiems krikščionims. Žodžiu, įkaito žarijos, ant kurių buvo prisitaike "sėdėti" musų "krikščioniskieji" valdonai. Ir, kaip niekai tos žarijos, kada vieton "seimo" ir "ministerijų kabinetu", stovi "Vailokaitis ir Ko." Kada vieton žemės ūkio ir miesto pramonės kilimo ir plėtojimosi (žinoma, ne "patentų" skaičiaus dauginimo), visur skurdas ir visuotina bedarbė mieste ir kaime, nebe pakelįama mokesčių našta visiems kaulus braškina; kada, vieton "demokratybės" visur policija kumštinti sprandus mankština ir į kalėjimus be teismo metais pūdyti kemša, vien įtarimais tepasitenkindami. Tad nėra nuostabu, kad po "krikščioniška" sėdyne vis labiau pradeda "žarijos" kaisti.

Šitai mato ir jaučia Lietuvos šiudienu "ponai". Jie mato ir rengiasi "rytojui". Jie rengiasi bet ir kaip. Jau nebešiemet ant visų stogų žvirbliai čirška, kad visi stambesni valdininkai — šulai ir ministeriai yra pridirbę nerybotam laikui paskolų valstybinių pinigų; kad vis daugiau veža asmeninį įdėlių į užrubežinius bankus ir perkasi kur Šveicarijoj dvarus ir tt. Bet ir valstybės turtus veik visus išeksportavo, ar baigia eksportuoti į užsienį bankų "sargyba"... Štai prieš mahe gana įdomus dokumentas — tai Lietuvos banko "Revizijos Komisijos" posėdžių iš gegužės 22, 23 ir 24 dd. šių metų protokolas No. 3. Iš šio dokumento matyt, kame Lietuvos auksas ir kiti piniginiai turtai sukrauti. Butent: 1) Šveicarijoj, Berne, "Nationalbanke" aukso vertės litų — 6,346,977,17; 2) Stockholmo "Sveriges Riks bank'e" — 8,861,231,41; 3) Kopenhagoje "Nationalbanke" — 458,134,01; 4) New Yorke — "Guaranty Trust Co." — 6,653,261,54. Taigi viso aukso užrubežij vertės litų — 22,349,604,13.

Tuo tarpu gi Lietuvoj išviso vertės litų yra 2,032,180,64. (iš kurių aukso monetų 548,060 litų, 81 c.; auksui gauti "certifikatų" — 1,416, 500 litų ir sidabro už 67,619 litų 83 c.) Beto, dar įvairios tvirtos valiutos užsieniuose vertės litų — 47,725,-

437,53 c., o Lietuvos vertės litų—13,199,216,46 c.

Tokiu būdu, kaip matome, visas auksas gulį užsieniuose ir apie 3 ketv. dalis tvirtos valiutos ten pat. Prieš ten iš nekurių pažymėjimų viršminėtame protokole, matyt, kad tos "apsykaitos" turto didžiai paskubinta šių 1924 metų pradžioje. Ir kas įdomu dar, tai vis į tas šalis, su kuriomis pirklybos reikalų visai neturima, kaip pav., Šveicarija, arba taip mažai, kad 2-3% net nesudaro kaip tad Suv. Valstijas Amerikoje, bet Skandinavija. Šitai niekas kitas, kaip prisirengimas... "juodai dienai". Juk "žarijos" po sėdyne kaista, tad likus išspirtiems Lietuvos darbininkų ir mažųjų ūkininkų koja iš "valdžios" siulo bus kur "šildytis".

Rūpestingi, labai rūpestingi Lietuvos "patriotai".. tik savo kišeniumi, o ne Lietuvos gyventojų rytojais diena. **Kaitrus.** Kaunas, rugs., 27, 1924 m.

Nuotikiai

Vienas montellietis prisiuntė "Vilnius" redakcijai štai kokį laišką:

"Gerbiama "V." redakcija!

"Lapkričio 2 d. ALDL. 6 kuopos mėnesiniame susirinkime buvo kalbėta apie bylą "Vilnius" su menševikų palaikais, besikėsinačiais ant mūsų darb. laikraščio "Vilnius". Šitai "Vilnius" kovai apsigynimui nuo tų užpuolikų nutarėme paaukauti iš šios kuopos izdo 5 dol., kuriuos šiame laiške ir prisiunčiu. Be abejo, vėliau aukausime ir daugiau, jeigu tatai matysime, kad mūsų priešai dar nebando savo nagus atitraukti nuo mūsų laikraščio ir yra reikalinga pinigų atsigynimui nuo jų.

"Tegul tie ponai nema-no, kad sąmoningi darbininkai nieko ir nežino apie juos.

"Draugiškai, ALDL. 6 kp. izdn. A. Venslauskas".

Tokių prietelių, kaip šie montelliečiai, "Vilnis" turi daug. Jie visada stovi savo spaudos sargyboje. Matydami jai reikalą, jie ateina su pagelba.

Mes tik galime pasveikinti savo draugus, o smalviriam duoti tinkamą lekciją.

Kiek laiko atgal tautininkų "Vienybė" parašė, jogei: "Imperializmas baigsis tada, kada pasaulis bus viena valstybė, arba grupė valstybių bendrai valdys visą pasaulį ir draugiškai sugyvens savo tarpe. Tuomet industrija bus organizuota tarptautiškais pamatais ir kiekviena žemė gamins tą, kas jai patogiausia gamtos atžvilgiu ir dalinsis su kitomis žemėmis, ko tos turi."

Teisingai čia "V." nukalbėjo. Bet kaip dabar su tuo "valio patriotizmu", kurį toji gazieta skelbia? Juk tas nejungia visas tautas į "vieną valstybę, arba grupę valstybių". Priešingai. Skirsto! Drasko! Kelia tarp tautų neapykantą!

Skaityk! Klerikalų "Draugas" rašo:

Barzdaskutys D. Galinis

Šiuomi užprašo pas jį visus Naujon Vieton, kuri yra priėmęs lietuvų parapijos salės 480½ Seventh St., So. Boston. Plaukus kerpa vyrams, moterims ir vaikams. Vyrams barzdas skuta. Moterims-merginoms plaukus krimpina. Pirmos klisos darbas. Prie Barzdaskutyklos yra Laikraščių Skyrius,

"Cleveland, O. Žydų organizacija pastatė vieno milijono dolerių vertės sinagogą arba maldos namus. Sinagoga bus, taip tariant, dedikuota gruodžio 11 įvyks iškilmės.

"Kalbėtojai, tose iškilmėse pakviesti įzymiausi įvairių religijų žmonės. Pakviestas ir šios dioclezijos vyskupas Schrems. Vyskupas neatsisakė. Nes juk dažnai ir įzymeji žydai dalyvauja katalikų iškilmėse."

Katalikai darbininkai! Jums kunigai įkalba, kad žydai yra biauresni negu kiek "bedieviai", kad su jais nieko bendra neturėti. O patys kunigai ir vyskupai, matote, su žydais draugauja ir vieni kitus remia! Ar bereikia didesnės veidmainystės, didesnio žmonių apgaulinėjimo?

Kitas kunigų organas, "Garsas", įdėjo žinutę, kad "Miss Marguerite V. Pohek kunigauja dviem Metodistų bažnyčiom Maine valstijoje".

Prie šitos žinutės buvo įdėtas tos mergšės paveikslas. Matyt, tasai laikraštis džiaugiasi, kad "kunigystės stone" yra merginų, kurios užsiima žmonių mulkinimu.

Metodistų tikėjimas, zinoma, pripažįsta moterims lygias teises. Jos gali but kunigais, vyskupais ir auščiausias tikėjimo viršinininkais.

Katalikų gi tikėjimas, priešingai, moteris skaito "velnio veisle". Jos gali but davatkomis, gali gerai poterėti bambėt, bet—ne kunigais. Taigi, katalikų tikėjimas moteris labai žemina.

Darbininkų Partijoj prasiėjo diskusijos naujos taktikos klausimu. Pildomas Komitetas patiekė dvejus tezius. Vienį yra didžiumos, kiti — mažumos.

Visas diskusijų klausimas sukas apie "farm-darbo partijos" obalsį. Didžiumos teziuose žymima, kad tasai obalsis šiuo laikų nėra dienos klausimu, kad jis svetimas darbininkų masėms, ir todėl Darbininkų Partija jį turi laikinai atmesti. Mažumos teziai, priešingai, stovi už tą obalsį. Mažuma sako, kad "farmerių-darbo partijos" klausimas yra gyvas ir tuojautinis. Darbininkų Partija už jį turi agituoti.

O kokia opinija nariuose tuo klausimu? Dar pilnai nepatirta, bet nūmanoma, kad bus mažumos pusėj. Lietuvių Sekcijos Aštunto Distrikto konvencijoj delegatai vienbalsiai pritarė mažumai. Vengrų Sekcijos konvencija taipgi užgyrė mažumos tezius. Chicago visuotinas narių susirinkimas didžiumoj stoji už mažumos tezius.

Valdžios oficialiais pranešimais, Darbininkų Partijos kandidatai Fosteris ir Gitlowas gavo 13 valstijų 33,316 balsus. Massachusetts 2,636 New York 8,244 Pensylvania 2,735 New Jersey 1,540 Indiana 987 Illinois 2,622

Wisconsin 3,760 Minnesota 4,406 Iowa 4,037 North Dakota 370 Washington 761 Montana 357 Colorado 560

Visgi reikia pripažinti, kad tai nepilna skaitlinė. Manoma, kad daug balsų, paduotų už komunistus kandidatus, visai nepriskaityta. Vadinas, vogta, kiek galėta, kad tik sumažinus balsuotojų skaičių ir parodžius visuomenei, kad "komunistai yra neskaitytina grupė".

Vokietijos komunistiniu veikimu galime pasidžiaugti. Socialisto Eberto ir klerikalo Markso geležinė kurka nepajiegė komunistinio rėšuto sutruškinti. Prieš rinkimus areštuota apie 18,000 komunistų. Vyriausi vadai —vieni kalėjime, kiti slap-tai gyvena.

Betgi rinkimuose komunistai gerai pasirodė. Reichstagan išrinkta 45 atst., o į Prusijos landtagą — 47 (pirmiausia buvo 29). Prie tokios reakcijos didesni laimėjimai ir negalimi.

Markso kabinetas, sakoma, pasitraukia. Nauja valdžia susidarysianti iš socialdemokratų ir centro partijų.

Leninų žodžiai jaunuomenei:

"Jaunoji augančioji karta gali išmokti komunizmo, tiktai surišdama kiekvieną savo mokslo, auklėjimo ir švietimo žingsnį su nepertaukiama proletarų ir darbo žmonių kova prieš senąją išnaudojimo visuomenę."

Mūsų ateities ziedai turėtų but daugiau traukiami prie darbininkų judėjimo. **Grigiškis.**

NAUJUOSE METUOSE PAKARS TRIS ŽMONES.

San Quentin. — Naujų metų dienoj, ktomet varpai suskambins: "Ramybė ant žemės geros valios žmonėms", valstijos kalėjime bus pakarti trys prasikaltėliai.

STREIKUOJA 2,700 LAIKRODŽIŲ DIRBĖJŲ.

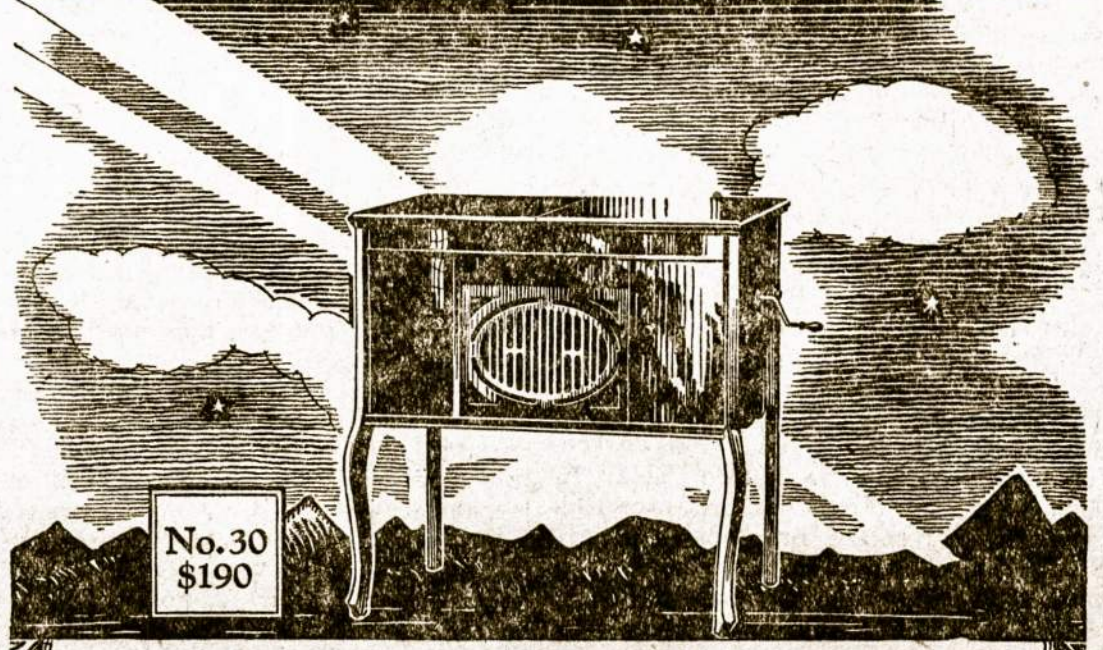
New York. — Streikuoja Waltham, Mass. laikrodžių dirbėjos. Jų priskaitoma iki 2,700. Reikalauja pagerinti darbo sąlygas.

JAU LAIKAS

PIRK KALĖDŲ DOVANAS. Aš užlaikau visokių Auksinių ir Sidabrinių daiktų krautuvę. Parduodu viską teisingai.

N. GIRDWAIN
3223 So. Halsted St., Chicago, Ill.

BRUNSWICK RADIOLA

Paulyje Pagarsėjęs Brunswick Radiola, \$190

ANT LENGVŲ ISMOKĖJIMU

Penkios svarbios ypatybės Brunswick Radiolos No. 30. Girdėjimas — iš tolimų vietų. Ekonomija — Tik 2 tubos reikalinga. Gražumas — Kabinetai padaryti iš gražiausios medžiagos. Aiškumas — Krystalinis tonas. Atneš į Jūsų namus įvairiausių muziką, leidžiamą į orą kas naktį ant pasukimo rankenos Jūs turite muziką šokiams, dainas, įvairius raportus, pasakas del vaikų, — viską sulys Jūsų noro. Pasiklausyk šio stebėtinio instrumento mūsų krautuvėj Jums parankiam laike.

Jums parankus išmokėjimai su mielu noriu prirengiami.

JOS. F. BUDRIK

Krautuvė Laikrodėlių, Deimantų, Pianų, Phonografų, Radio Aparatų, Rekordų, Pianų ir Rolų.
3343 So. Halsted St. 3327 So. Halsted St. CHICAGO.

Didelė 5 Veiksmų Drama iš Am. Lietuvių Gyvenimo

Gyvenimo Verpete

Rengia Brighton Park ALDL. 104 kp., ADPLS. 41 kp. ir LMPS. 58 kp.

Nedėlioje, 21 d. Gruodžio-Dec., 1924

M. Meldazio Svetainė

2244 W. 23rd Place

Svetainė atsidarys 5 v. vak.

Lošimas prasidės 6 val. vak.

Po Teatro Šokiai prie geros Rakausko Orkestros

Gerbiameji! Šį veikalą suloš Proletarų Meno Sąjungos 1 kuopos artistai, o tas suteikia užtikrinimą, kad veikalas bus suloštas gerai. Tikietas iš kalno 65c, prie durų 75c.

Kviečia visus KOMITETAS

A. V-AS.

MASIA

— Ne, ne! Jūs negalite eiti. Jūs nežino- te ką tai reiškia, — sušukau aš.

— Nebijok, aš nueisiu kur manęs nepa- žįsta ir paprašysiu kokios mošties nuo nu- degimo. Buk ramus. Viskas bus kuogeriau- sia, — tvirtino ji ir greit išėjo.

Naktį skausmas veik visai perėjo. Vai- stai matomai kiek pagelbėjo. Ir rupinausi aš maziau. Atsidėjau ant šitos jaunos moteriš- kės. Atrodė, kad ji geros širdies ir neturi jokių blogų tikslų. Užmigti tačiau ma- žai tegalėjau. Visokios mintys mano galvoj vertėsi, ėjo kaip vėjo vejami debesiai. Kas atsitiko su draugais? Ar jie gyvi? Kur jie? Kartais mano vaidantuvėj vaizdavosi pul- kas jaunų žmonių emancijų į Sibirą. Kai ku- riems jų retėžiai giliai išidė. Rankos jų kruvinos. Jie ėjo pavargę, galvas nulei- dė. Ginkluoti kareiviai spyrė juos, skubino; ir kareiviai, vieni keikė šiuos nusikaltėlius, kiti vėl savo likimą, vargą, sunkią, šunišką tarnystą ir negarsisai keikė pačių valdžią. Tūli jų su pasigailėjimu žiūrėjo į nelaisvius, pavargusius, surakintus. Tai vėl man rodės platūs neapgyventi Sibiro laukai, pavargę žmonės, katorgininkai ir skaudus jų gyvenimas. Bet visa tai manęs negązdino. Pas mane netgi atsirado koks keistas noras eiti su tais žmonėmis, imti dalį jų kėsmų ir parodyti bailliams, drabanties prieš engėjus, jog nevisi žmonės yra vergai, jog ne visi pasi- tenkina vien prikimšimu pilvo, kuomet sie- la pavergta, lupos užčiauptos. Ir man norė- jos pasakyti tai jaunai moteriškai tiesiog į akis, kad aš nieko nepaisau, ir jina, jei nori, gali eiti ir pasakyti žandarams, jog aš čia esu. Ir ji gali gauti užtai negradą, tai bus už jos pasidarbavimą del manęs.

Apie 8 val. ryte jau buvau apsiengęs ir nekantriai laukiau savo "globėjos". Pri- siėjo laukti visą valandą. Ilga tai buvo va- landa. Norisi kaip sužinoti, kas nutiko kitus draugus, reikia kuogreičiausia imtis kokių priemonių geresniam apsisaugojimui, juk taip ilgai negali būti, o ji nesiskubina. Kas atsitiko su draugais? Šis klausimas la- bai vargino mane. Gal kuris jau žandarų na- guose? O gal vienas kitas ir mirtį sutiko.

— Tai jau atsikėlei, Aš nesiskubinau, maniau miegosi ilgiau, juk reikia pasilsėti po tokio nuovargio. — kalbėjo ji įėjus kam- barin ir pasveikinus mane.

— Tokioj padėtyj miegas neima, — atsakiau jai.

— Taip, tas teisybė. Rupestis miego neapkenčia kaip vanduo ugnies. Bet juk už- tikrinau, kad čia gali būti ramus, ir jei nuo manęs priklausio—viskas išeis geriausia. Aš noriu jums pagelbėti kiek galėsiu. Bet jums prisiės nors dalies išpažinties atlikti. Žinau, vyrai nenori daryti išpažinties moteriškai. O tu dar toks jaunas ir išrodai nedrąsus, — juokdamosi kalbėjo jina tarsi gudrus advo- katas drąsinamas savo baugų klientą. Pas- kuai nutilo ir įsmeigus akis į mane atydziai žiūrėjo. Aš irgi permečiau ją akimis. Šian- dien ji kitaip apsiengus. Veidas nei kiek netėpliotas, ir tas ją darė daug gražesne, natūraliu skoniu saikuojant grožį. Abu ty- lėjome. Ji priėjo prie lango kaip ir norėda- ma ką pamatyti. Paskui atsigręžus į mane ėmė kalbėti.

— Tu toks jaunas. Nė nežinau kaip pra- dėti klausinėti tokiame reikale. Aš pratus tik vienokia tema kalbėti su vyrais. Ir tai ne su tavo metų vaikėzais. Klausyk, pats geriau žinai savo reikalą ir geriau gali pasa- kyti ką ir kaip geriausia pagelbėti. Būk, delto, atviras ir drąsiai man sakyk. Jei nie- ko negalėsiu padėti, tai bent niekam nieko nesakysiu. Žinau, jūs vyrai netikite, kad moteriškė gali palaikyti sekretus. Bet šį kartą užmirk tai ir pasakyk bent kas buti- nai reikalinga tavo gerui. Tavo koja persau- ta. Aš tai mačiau. O bereikalo juk žmones nesišauo. Ne bent girti. Bet buvai juk visai blaivas kai radau sukniubusį prie kelio. Neži- nau kodėl mane taip kas tai traukia tau pa- dėti. Rodos tokis artimas tu man ir gerai žinomas. Ir dar taip jaunas!

Sakyti ar nesakyti? — stačiausi klausi- mą. Eičiau nieko nesakęs, bet gerai eiti dar negaliu, šlubuoju. O kas žino kas dedasi sviete. Gal kas nepaprasto atsitikti su vienu kitu draugu. Gal ir mano namuose buvo "svečių"? Gyventi čia ilgai šitai irgi negali- ma. Senė gali kitiems pranešti, prasiplepė- ti, ir taip nuo vieno pas kita kalbos pasieks negeistiną burną. Turiu iš čia ir net iš šio miesto kaip nors išsinešdinti. Kaip bus, taip — reikia sakyti.

— Jūs nemanote, jog esu piktadarys? Ne. Aš ne piktadarys. Bet jei negalėsiu sau- giai apleisti miestą, galiu atsidurti Sibire. Suprantate, ką tai reiškia?

— Tai esi politinis nusikaltėlis, vienas tų, ką vakar žandarai įieškojo, ar ne?

— Taip, ką vakar įieškojo ir, beabejo-

nės, šiandien įieško ir dar ilgai įieškos, nors musų nusikaltimas tik paprastas susirinki- mas liuosai, niekeno nevaržoma, pakalbėti apie skaudų likimą milijonų skriaudžiamų žmonių; pasitarti kaip geriaus kovoti prieš beteisę, tironią ir sunkius vargus.

— Tu, taip jaunas, ir rupinies tokiais dalykais? — klausė nustebus ji.

— Taip, varge auęes, nė vienas, svei- kas, doras ir ne bailyš, negali nesirupinti tuo. Tokių kaip aš yra daug. Ir žiaurusis despotizmas susilauks galo, nežiurint, kad jam pavyko pasmaugti 1905 metų sukili- mas, sukimšti į kalėjimus, išvaryti į Sibirą, išžudyti šimtus tukstančių nekaltų žmonių, trokštančių laisvės ir geresnio gyvenimo minioms vargdienių. Štai mano pasiteisi- mas.

Kalbėjau pikta, nors nebuvau užsikarš- čiavęs, neužmiršau, žinojau su kuo reika- lą turiu. Ji buvo užsimąscius. Jos veide ma- tėsi nepaprastas rūstumas. Jos didelės akys tarytum dar labiau įdubo. Kaip ir iš paniu- rų ji žiūrėjo į mane, ir man nebuvo aišku ar ji pyksta ar gaili manęs.

— Pakaks to. Nors man norisi dau- giau klausinėti apie tave. Tu man ką tokio žinomo, artimo primeni. Bet reikia skubiai imtis už darbo. Ką pirmiausia turiu daryti? — klausė ji ir jau rodos norėjo greit eiti.

— Noriu sužinoti kas nutiko kitus ma- no draugus. Bet kaip? Laikraščiai vargiai teisybę rašys, jei ir sužinos ką. O tai man reikalinga žinoti, nes nuo to priklausio kokį žingsnį aš toliau turėsiu daryti.

— Palauk, aš tai galiu sužinoti. Tik tu- rėsi laukti vakaro.

Tai pasakius ji vėlei atsiedo ir mąstė. O kiek patylėjęs sako:

— Aš žinau vieną kabaretą, kur jie gir- tauja. Beabejonės jie kalbės ką apie tai. Pa- prastai jie pasigėrę ima plepėti, girtis, ir dažnai kits iš kito juoktis. Pažystu keletą jų. Kaip susipažinau, jei nori ir tai galiu pasa- kyti. Atrodo, abu mes nekaip laimingi. Bet tai kitas klausimas. Nueisiu ir sužinosiu, o tau nė plaukas nuo galvos nekris. Tik turė- si laukti iki vakaro. Ir nebijok nieko. Senei pasakiau, kad mano brolis iš kaimo atvažia- vo. O kad šlubuoji, niekis, ji nepastebėjo. Jei pastebėjo, tai klaus manęs, o aš pasaky- siu, kad basas kaimo vaikščiojai, tai dabar čevervykai nūgraužė koją. Senė tikės—tikės ir juoksis iš kaimiečio, nemokančio apsiavus vaikščioti. Viskas bus gerai, tik palauk va- karo. O dabar aš išeisiu. Likęs vienas gali persiršti koją. Senė duos valgyti. Mokėk nuduoti jai nedrąsiu kaimo berniuku, mano broliu. Gali ir pasišnekėti su ja, jei nuobodu vienam. Ji ir apie mane tik tiek žino, kad čia kambarius turiu. Ką jai sakysi, bus vis už gerą. O aš už kelių valandų sugryšiu.

Bet kelių valandų ji nelaukė. Tuojaus sugryžo. Man norėjosi daugiau sužinoti apie ją ir taikiai užvesti kalbą. Ilgai laukti ne- reikėjo. Ji prakalbino:

— Žinai, man pagailo tavęs. Vienam negerai. Ir va, tik apsisukau ir vėl čia. Iki vakarui ar galime pasišnekėti. Tik tu nela- bai šnekus. Lyg bijai manęs, ar ką. Nebi- jok, aš galiu tau būti vyresne seserim, — juokavo ji. Pastebėjau, ji kaip ir visos mo- ters, labai nori kalbėti su tais, kurie ma- žiau į jas kreipia atydos, mažai kalba.

— Ot, jei tu taip mažai kalbėsi, aš ta- vės iš čia ir neišleisiu. Laikysiu uždarius, kaip jauną žvėruką klėtkoj. O tu kandziok man rankas. Ča, cha, cha! Nori pasaulį pertvarkyt, o čia va sėdi uždarytas silpnos moteriškės nelaisvėj,—kalbėjo ji pasityčio- dama. Aš tame pastebėjau paprastą moteriš- kės budą erzinti vyrą ir priversti jį kalbėti, išmėtinėti, teisintis.

— Kandzioti, nekandziosi, bučiuoti rankas jaunoms moteriškėms tai moku, — juokdamas atkirtau jai.

— Tu? Bučiuoti rankas merginai, nagi netikiu.

— Netiki? Galiu pertikrinti, — tai pa- sakęs ėjau prie jos.

— Ne, ne! Tu toks jaunas ir geras. O aš... Ir ji atsišlė į sieną, keistai žiūrėjo į mane ir tylėjo. Aš vėlei atsiedau ir sa- kiau, jog tik paerzinti norėjau, bet ji rodos negirdėjo. Jos veidas apsiniaukė. Per žan- dus nuriedėjo kelios didelės ašaros. Keista žmogysta; kodėl ji tokia? klausiau pats sa- vęs. Atsiminiau jos pasakymą: "Abu mes nekaip laimingi", dar labiau apėmė žingei- dumas.

— Kas jum yra? Turite skausmų širdy- je? Ar galima klausinėti? Sakykit, — kalbi- nau ją.

— Skausmų turiu daugiau, negu jaunos moteriškės širdy yra vietos. O visų didžiau- sias moteriškės širdies skausmas, tai kada ji neturi kam išsakyti kartaus liūdėsio, ir il- gėsio kėsmų. Vienų viena čia gyvenu, be draugu, be giminių, ir patsai gyvenimas! Ech! Tik vienas tikslas palaiko jį, kai ant siulo kaboti. Turiu ir aš giminių ir jaunų dienų draugių, bet kaip toli mano gyvenimo vieta nuo jų, taip toli nukrypęs mano gyve- nimo kelias nuo jų gyvenimo kelio. (Toliau bus).

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Tel. Boulevard 2160
—Valandos—
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 valandai vakare.

Tel. Pullman 3213.
Dr. A. J. TANANEVIČIUS
Gydytojas ir Chirurgas.
Val.: nuo 8 iki 10 ryto; nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 vak.
10821 Michigan Avenue.
Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTAŠIUS
(BERTASH)
Gydytojas ir Chirurgas.
3464 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Ofiso valandos: 1 iki 3 ir 6 iki 8. Nedėldieniais nuo 9 iki 11 ryte.
Tel. Boulevard 5913.
Rezidencija: 3159 S. Union Ave.
Tel. Yards 1699.

Phone Boulevard 9693
Dr. A. A. ROTH
Gydytojas ir Chirurgas.
3103 S. Halsted Street,
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v.
Nedėldieniais ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 dieną.
Res. Phone Drexell 9191

Phone Boulevard 3033
Dr. S. Monkiewicz
Rusiškas Daktaras
Gydytojas ir Chirurgas
3325 So. Halsted Street,
Val.: nuo 2 po pietų iki 5 val.
ir nuo 9 val. vakare iki 10.
Phone Boulevard 0696

HELEN BELMEN JERRY
Lietuvė Advokatė
4454 So. Western Ave.
Telefonas Lafayette 4089
Valandos: Nuo 7 iki 9 vakarais,
Nuo 2 iki 6 Subatom po piet,

Phone Boulevard 7314
S. LOVEIKIS
Kvietėtininkas
Nuskintos Kvietkos
Vestuvėms, Bankietams ir Pa-
grabams Vainikais.
Pristatome i visas miesto dalis.
3316 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.

Penki Daktai Reikalingiausi

- 1) Gerai padaryti drabužiai.
- 2) Geri vilnonė materija.
- 3) Žinantį savo amatą siuvėjas.
- 4) Siuvėjas žinąs kaip sutaisyti drapanas.
- 5) Gerai suprosinti ir išvalyti drabužiai.

Visi Jūsų reikalavimai bus patenkinti pas
F. J. OVERLING
755 West 32nd Street,
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 1465.

Mes esame išdirbėjai ir pristaty- tojai geriausių armonikų viso- kias rusišs pigiausiomis kainoi- mis. Pirkėjams duodame lekcijas dykal. Rašykite angliškai. Reika- laukite katalogo.

For information write in English.
RUATTA SERENELLI
ACCORDION MFG. CO.
817 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

GARAGE
Taisome visokių išdirbyčių Automobilius. Mechaniskus ir E- lektros darbus atliekame už pri- cinamą kainą. Reikalui esant sau- kit dieną ar naktį.
PUNISZKO & ZABUKAS
4138-40 Archer Ave., Chicago, Ill.
Phone Lafayette 8157

Juozas Balakas
ORKESTRĄ-BENĄ
PARUPINA VISOKIEMS
REIKALAMS.
1432 S. 50th Ct., Cicero, Ill.
A.-M. U. Tel Cicero 4161

JOHN RAKAUSKAS
Pirmos Klesos Barzdaskutykla.
—
UNI JOS BENAS IR ORKESTRA
Visokiems Parengimams už priei- namą kainą.
3232 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Boulevard 3029

Į SOVIETŲ RUSIJĄ

Siunčiant pinigų į Rusiją per nekurias įstai- gas, išmokant pinigų, atitraukiama tūlas nuošim- tis. "Vilnies" Pinigų Siuntimo Skyrius padarė su- tartį su banka per kurią siunčiant išmokama pilna pinigų suma, be jokių išskaitliavimų Amerikos Doleriais.
"VILNIES" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS.
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

CHAS. K. VUOSAITIS
Patyręs Lietuvių
Kriaučius.
Vyrų ir Moterų Rubų Siuvėjas
OVERKOTUS IR SIUTUS
Padarome ant užsakymo grei- tai ir pigiau. Atliekame darbą kuogeriausia už visiems pri- cinamą kainą.
Valome, Dažome ir Atnauji- name Senus.
CHAS. K. VUOSAITIS
2337 So. Leavitt St.
Tel. Roosevelt 8982
Chicago, Ill.

G. BURBA

MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ
KRAUTUVĖ.
Pas Mus Kainos Žemesnės.
Delto, kad mes patys darome i savo Krautuvė.
Kam reikalinga padarome ant užsakymo.
3214 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 2469

Geo. P. Blume
Isteigta 1900.
Naujos ir Var- totos Mašinos Adatos ir kiti reikalingi daly- kai.
Tel. Victory 6691
Naujos Singer Siuvamos Mašinos Archer Ave., prie Halsted St.
Chicago, Ill.

LITTLE SPINOGRAPHS

Tiktai tie, kurie gir- di, galėjo girdėti. Ar jūs girdėjote iš puikių pasekmių, ku- rios sekė po Chiro- practic adjustmenų, jei negirdėjote, tai girdėsite. Klauskit gerų pata- rimų — tegul Chiro- practic pagelbsti jus, kaip pagelbėjo daugeliui kitų. Trumpiausias kelias į sveikatą — Chiro- practic.
DR. J. M. FINSLOW
Chiropractor
1645 W. 47th St., Chicago, Ill.
Valandos nuo 2 iki 5 ir nuo 6:30 iki 8. Nedėlio 10 iki 12.

Kaip Išmokti Susirinkimus Vesti?

K'ėkvienas žmogus, priklausąs kokiai nors organizaci- jai turi mokėti vesti susirinkimus tvarką, nes bile kada gali prisieiti reikalas pirminkauti. Kad gerai, prmininkauti, žinoma, reikia žinoti parlamentinės taisyklės. O tai nesun- ku išmokti įsigijus knygutę—
PARLAMENTARINES TAISYKLES
"Vilnyje" yra viena geriausių ir parankiausių nešiotis kišeniuje knygutė, parlamentarinių taisyklių aiškino. Ši- tos knygelės, popieriniai aparais kaina tik 15 c., o tvirtais aparais — 25 centai. Reikalaujant jos galite prisijusti 15c ar 25c stampomis ir gausite knygele. Kreipkitės:
"Vilnis, 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Proletarų Menas

(Taša nuo 2-ro puslapio).

CENTRO BIURO PRANEŠIMAI.

Drg. Gribavičius, 2-ro Apskričio org. rašo, kad 10 dainų, kurias Apskritys jau seniai rengia, paduota spaudon. Jos greit bus gatavos. Bus galima jų gauti ir Centro Biure. Reikalaukit.

Vaikams scenos veikalėlis, ką savo laiku ėjo per "V.", jau baigiamas spausdinti. Del perkėlimo "Vilnies" į nuosavą namą jis buvo suvėluotas baigti spausdinti. Tait dabar jau galima siųsti užsakymus į Centro Biurą. Kaina 30 c. Prie lošimo reikalinga 15 knygučių.

Visoms AŽVD. tapo išsiuntinėta po 10 kopijų naujų dainelių. Vaikučiai džiaugiasi gavę. Jei kuri draugijėlė negavo tų dainų, praneškit, mes tuojais pasiūsim. Neprigulincios prie Meno Sąjungos draugijėlės, jei norės gauti tų dainelių, turės pirktis. Veltui duodame tik nariams.

Turime gražų veikalą teatro kuopoms. Jau atidavėm spaudon. Manome, apie vidurį sausio mėn. 1915 m. turėsim gatavą. Bus geras, 3 veiksmuose dramatinis veikalas, iš liet. darb. gyvenimo Amerikoj. Veikalas bus lengvas perstatyti.

Nekurie Meno Sąjungos darbuotojai pasigenda organe C. Biuro protokolų. Draugai, proletarinio meno reikalų labai daug, o vieta, kurią mums davė "Vilnis", yra maža, už tai mes ir negalime sutalpinti visus dalykus. Užtai mes visada tik trumpai pranešame iš CB. Tai yra iš mūsų protokolų, tik trumpoj, aiškioj formoj šį-tą pasakom. CB. nori, kad mūsų "P. M." skyrių daugiau vietos liktų gvildinti mui kitų meno reikalų.

Visi chorai, teatro kuopos ir kitos Meno Sąjungos vietos, kurios dar neužsimokėjo už šiuos metus, tuojais siųskit užmokėstis į C. Biurą. Taipgi visoms vienietoms yra pasiūsta balsavimų blankos. Jas reikia tuojais išpildyti ir gražinti į Centrą.

Chicago menininkai! Seredoj, 17 d. gruodžio, "Vilnies" svetainėj, 3116 So. Halsted St., įvyks nepaprastas Meno Sąjungos I Apskr. narių susirinkimas. Labai svarbu dalyvauti visiems: chorų, teatro kuopų Stygų orkestros ir kit., kurie dirba ALPMS. nariams. Smulkesnis pranešimas telpa pranešimų skyriuj. **J. Pakausis** C. Biuro Sekr.

Kreipiame draugų skaitytojų dėmę į šiame skyriuje telpančius du svarbius rašinius. Vienas jų—"Visų šalių proletariniams ir revoliuciniams rašytojams", prisiųstas iš Maskvos nuo Proletarinės Literatūros Sąryšių Tarptautinio Biuro; antras—mūsų Centro Biuro pareiškimas, užvardintas: "Ir vėl 'pastovus teatras'!" Menininkai, perskaitykit juos atydziai!

Drg. Buknys praneša iš Pittsburgh, Pa., kad ten susitvėre "Laisvės" Choras. To choro organizatoriam yra H. Paukštis. Linkėtina naujam chorui ir jo nariams bei narėms sėkmingiausiai žadinti savo dainomis tenatinius liet. darbininkus!

Chicago's LKM. Choras labai gražai sudainuoja "Internacionalą", naujais žodžiais. Ar jau visi ALPMS. chorai jį dainuoja? Jei ne, gaukit CB. ir dainuokit!

Tik atėjo "Kibirškities" 4 numeris. Turiningas. Gaudamas "Vilnies" administracijoje, 3116 S. Halsted St. Kaina 30 centų egz.

Ar jau visi turite "Vilnies" "Darbininkų Kalendorių 1925 metams"? Jei dar ne, tuojais gaukit "Vilnyj". Kaina 50 c. už vieną.

Delei kėlimosi "Vilnies" į savo namą, pereitas "P. M." skyrius negalėjo pasirodyti, nes ir pati "V." buvo sulai-

kyta. Delei to šiame skyriuj susirinko vien tik mūsų organizacijos bėgamieji reikalai. Sekančiuose skyriuose, gal sugebėsime ir šiaip dailiosios raštijos talpint. **EL.**

Juokis ir Kovok!

Rašo Ringel Iškis. IŽANGA.

Štai, kad norite, juokų, del tėvėlių ir vaikų, del merginų, vaikinių—del visų: senų, jaunų.

Juokitės, draugai, visi: stori, ploni, ir liesi!

Bet po juokų ir vėleis neikite skurdo keliais; kovokit prieš buržujus, kad jie vergia nuolat jus!

EIT Į DANGŲ NER VILTIES!

Man močiutė sakė tai, jog į dangų paslaptai leit visai nėra kaip, įnai aiškino šitaip:

"Kad tas šventasis dangus, Yra be galo brangus, Jeigu nori jame kliūt, Turi labai duosnus būt".

Aš klausimų jai, tačiau, Tuomet jokių nestaciau; Dabar, kai pagyvenau, Patsai tą viską žinau...

Taip, tą viską supratau, Nes va, prieš save matau, Kad duosnumas—pinigai, Kurios gauda kunigai,

Bažnyčiose ir kitur, Kur jie savo galią turi! Tat, beturčiam po mirties Eit į dangų ner vilties!

"Kad tas šventasis dangus, Yra be galo brangus", Niekas būt jame negaus, Nors nuo maldų galą gaus!

TEVAS IR SUNUS.

—Vaikeli, juk tu dar visai jaunutis Ir jau pasiryžai apsivesti; Sunkūs bus takai, brangusai sūnutis; Palauk, nesukbėk mane pamesti...

—Tėveli, kad tu man pavydą sakai, Tai kodėl pats palaidojės jau trečią, Žinodams, jog vedusio sunkūs takai, Da ir ketvirtą nori vest pačią?...

Neimkit kitokio, kaip tik su šiuo paveikslėliu.

Rytuos švinta jau aušrelė, Tuoj užstos nauja dienele, Tiems, kurie saugoj sveikatą, Ir naudoja Salutarą!

Tai tikriausia tiesa! Žmogaus sveikata lankia Salutarą, kaip rytas aušrelės. Jei aušrelės nematyt, dangus apsiniaukęs, tai ir diena apsiniaukusi bus. Jei Salutaras nevertosi, tai tavo gyvenimo dienos irgi bus apsiniaukę—nesmagios. Salutaras yra vienintelė gyduolė, kuri palaiko žmogaus kuno organizmą geriausioj veikmėj ir tuomet aušrelės švitimą visada matysi.

Salutaras Drug & Chemical Co., Inc. 639 West 18th St. Chicago, Ill. Telephone Canal 6417

VISAS MYLIU...

Pamyklėjau merguzėlę, kai gėlę raudoną ir nuosirdžiai ją pradėjau kalbint sau už žmoną.

Bet tai būta moteriškės su mažučiu pora, kuri sakės negal vesti, nes tur vyrą storą...

Myliu dar kelias mergesles: storas ir plonutes, mat jos visos labai gražios, malonios, meilutės!...

Bet myliu visas ant galo: tiesias ir kuprotas—labiau jaunes, mažiau senas—by tik sveikas protas...

JAUNUOLIŲ SVAJONES.

Mergaitė:

Aš svajaju svajužėlį Apie jauną bernužėlį: Kokį gausiu, koks man teks, Kaip užgausiu, koks man teks?

Labai noris gaut protingas Ir nors truputį turtingas,— Jei toks tiksis, jeigu taip, Ak mylėsiu, jeigu taip!

Bet, jei tokio gaut negausiu, Tada amžinai mergausiu Ir kitokio nevesiu, Nors ir senmerge mirsiu...

Jaunuolis Tautininkas: Sako, žmogus neženotas, Yra stačiai darnavotas. Aš gi tam tvirtai tikiu—(Esu vedęs du sykliu).

Ir kada tik buvau vedęs, Džiaugiaus, tarsi auksą radęs, Bet kuomet likau našlys—Vėrkiau, kol akys išslysiu!

Jaunuolis Katalikas: Aš myliu tokią merginą, Kuri einant tankiai mina, Taipgi vartoja dažus, Kad veidelis būt gražus.

Jei man tokią pavyks gauti, Nereiks nuolat senberniauti, Nes ji bus mano pati! Plona, stora ir plati!

Jaunuolis Menševikas: O aš manau vest bagotą, Kad ir senmerge bagotą, Ar minyšką kunigū, By turėtu pinigū!

Bet jei tos laimės negausiu, Tad amžinai senberniausiu, Ir, jei ilgai nemirsiu, Grybo kelmu pavirsiu!

Jaunuolis Bolševikas: Aš nepaisau jokio turto, Kitų jėgomis sukurtu—Noriu vien tik merginos Gražaus būdo kupinos!

Merguzėlę gaut protingą, Yra kilnu, išmintingą,— Tokią vesiu dievaži, Kai tik proga bus graži!

JAM NEI KIAULĖS NETIKI.

Klausyk, ar tu manai, kad dabartinis jūsu viršaitis, katalikas, bus geresnis, tai yra, ar jis nebus toks melagis, kai kad pirmesni būdavo?—klausia kaimiečio iš kitur atvykęs, jo pažįstamas.

— Tikrai nežinau, žinau tiek, jog kuomet jis andais bandė susaukt kiaulės esti, priverstas buvo prašyt kito žmogaus, nes jam kiaulės jau nebetikėjo — atsako kaimietis.

KLAUSYK, KĄ ŽMONĖS SAKO.

Jusų žolės No. 303 ir 305A man daug sveikatos suteikė ir manau ją atgauti, kokią seniau turėjau, užtai tariau jums širdingą aciū ir vėl dar atsiųskite man po porą pakelių viršminėtų žolių. Su tikra pagarba, Anelė Kuncevičienė, 31 Hill Park Ave. Pittston, Pa.

Atsiųsk 10c, o gausi žolių katalogą. Reikalaujame agentų visose lietuvių kolonijose.

M. ZUKAITIS, 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Dr. Chiropraktor ir Akušerka.

ANIELĖ KAUSHILLAS

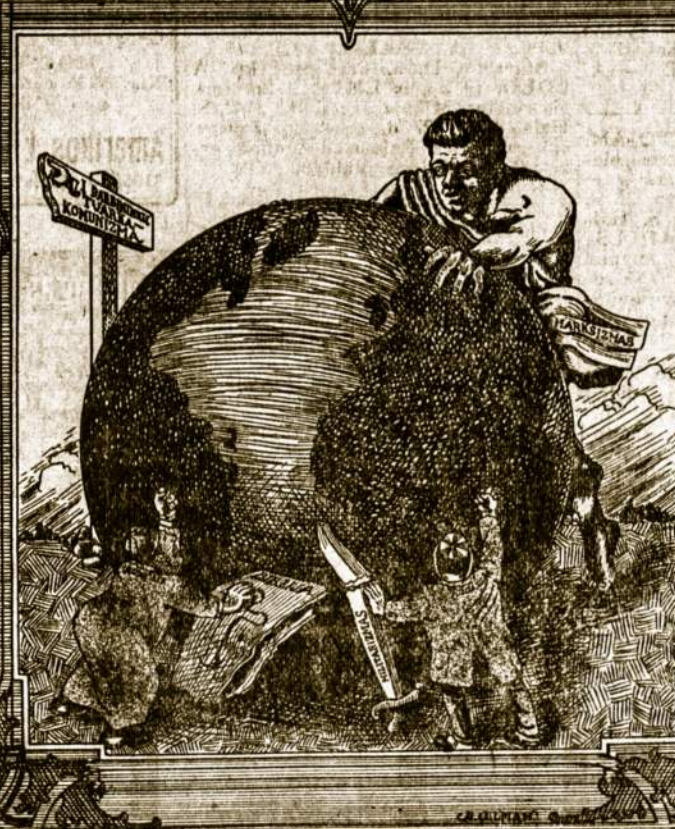
LIETUVE.

Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate, kreipkitės, o rasite pagelbą. Patarimas dovanai.

Valandos: 9 ryte iki 12 diena, 3 po pietų iki 8 vakare. Nedėdieniais: 9 iki 12 diena. 3252 So. Halsted Street. Tel. Yards 4951.

Jau Gatavas

DARBININKŲ KALENDORIUS

1925 METAMS

Tai vienas iš puikiausių Kalendorių, kokius kada nors darbininkai yra turėję. Apart puikiausių straipsnių (visokiais klausimais), jame telpa daugybės statistikų, kiekvienam darbininkui naudingų ir kasdien reikalingų. Nė vienas lietuvis darb. ar darbininkė negali gyventi be Darb. Kalendoriaus. Siųskit užsakymus tuojais! Vienos kopijos kaina 50c.; Iimant daugiau kaip už \$20, nuleidžiame 35%. Iimant pundais mažiau kai už \$20, nuleidžiame 25%. "VILNIS" 3116 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

DABAR LAIKAS

Prisirašyk prie 1925 metų KALEDŲ KLIUBO

Klubas eina 50 savaičių. Yra trys planai: Padidinant mokestis, Sumažinant mokestis, Lygiai mokant.

Istojimas nuo 1 cento iki \$50.00 Artimesnės žinios suteikiamos prie Langelio Nr. 6.

Universal State Bank

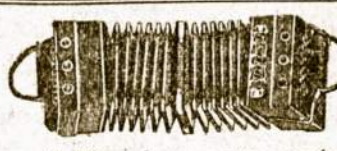
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DRABUŽIŲ KRAUTUVE

Užlaikau viršutinių ir apatinių vyrams marškinių, kelinių, kepurinių ir kitokių vyrams reikalingų smulkmenų. Taipgi cigarų ir cigaretų.

J. YANUŠAUSKIS, 3318 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

muzikališkų instrumentų naujausias išdirbystės: ormonikų, koncertinų, skripų, rekordų visokioms kalboms, gramafonų, pjanų ir pjanams rolių, ir aukių visokių daiktų; žiedų ir laikrodėlių, ir sutaikom viską, kam kas reikia, o ypač muzikališkų instrumentų ir prisinčiam į kitus miestus kam ko reik. Taipgi turime gaidas del Pijanų, Koncertinų, Smuikų ir Orkestrų.

K. PIKIEL 1816 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

VIETINĖS ŽINIOS

ČIA TAI VISI BUSIME

Ateinančią subatą (20 d. gruodžio) turėsime progą visi susieiti pasikalbėti. Tai bus ne paprastas pasikalbėjimas, o iškilminga vakariėnė. Musų laikraštis "Vilnis" įėjo į musų įsteigtą erdvą ir gerą vietą, tad šita vakariėnė bus kaip ir kokios įvestuvės, kuriose turi dalyvauti kiekvienas veiklesnis draugas ir draugė. Apart skanių valgių, ir gerų šokių, turėsime gražų programėlį ir apkalbėjimą musų tolimesnio veikimo — kaip toliau didinsim ir tvirtinsim musų judėjimą šioj apie linkėj, auginsim ir tvirtinsim musų organą "Vilni" ir tt.

Užimta abi Mildos svetainės, tai ir šokiam ir pasikalbėjimam bus vietos ir laiko.

Kiekvienas draugas ir draugė, kuriems rupi musų judėjimas ir kurie dirba dalei jo šioj vakariėnėj turi dalyvauti. Neuzmirškite sekančios subatos. Taipgi tikietus iškalno pirkite, nes prie durų vargiai bus galima gauti. Veikėjas.

IŠ MILDOS BENDROVĖS TEISMO.

Gruodžio 12 d. teisėjas Ryner turėjo išspręsti Mildos Bendrovės bylą. Byla buvo užvesta kokie metai laiko atgal. Penki direktoriai patraukė teisman kitus direktorius (stambiuosius šerininkus), kurie, sakoma, nelegaliai išrinkti.

Dalykas dėjosi taip: Metai laiko atgal buvo suauktas visuotinas šer. susirinkimas, kuriame keli stambieji šerininkai pervarė inėsimą sumazinti direktorių skaičių nuo 15 iki 9. Kadangi buvo balsavimas nuo šerų, tai tie keli stambūs šerininkai susidarė didžiama šerų, bet neturėjo dviejų trečdalių, ko reikalauja konstitucija. Didelė daugum mažųjų šerinkų tam pasipriešino. Bet stambieji šerininkai visai į tai nekreipė atydos. Jie atmetė senuosius penkioliką direktorių ir išsirinko devynis savo direktorius.

Dalis atstatyti direktorių ir patraukė stambiuosius šerinkus teisman. Teisėjas Ryner išnešė nuosprendį, kad didžiųjų šerinkų elgėsis buvo nelegalis, kad jie, neturėdami dviejų trečdalių šerų, negalėjo taisyti konstitucijos. Teisėjas pareiškė, kad nuo dabar senieji direktoriai, jei kuriems laikas neužsibaigęs, visi pasilieka direktoriais, tai yra visa penkiolika.

Maziejie šerininkai laimėjo. Jie prašalindami Bendrovės dabartinę valdybą, savo atsiekė. Jie buvo nelegaliai išmesti iš direktorių vietų, dabar gali grįžti atgal į savo senas vietas.

Teisme abi pusės pasirašė pareiškimą į šerinkus šaukimui visuotinio susirinkimo. Tas susirinkimas įvyks 26 d. sausio. Jame bus viskas iškelta, viskas išaiškinta, kad visiems šerinkams būtų žinoma tikroji teisybė. Rep.

MAZGOJA MENŠEVIKŲ ŠULAMS BURNAS.

Draugai Strazdui apleidžiant Chicagą, susirinko burelis jo draugų išleisti. Čia taipjau kur buvęs kur nebuvęs, niekeno neprašytas, įsiriogilino "Napienu"

bendrovės prezidentas p. Galskis. Bet vyras taip jau buvo "nusilešęs", kad vos ant kojų pastovėjo. Na, ir išrodė nieko sau "graziai". Kai kurie mes gražiai juokėmės žiurdami į tą žmogų. Bet d-gė. Jokubaitienė, kaip geros širdies moteriškė, pasigailėjo ir nusivedus prie sinkos numazgojo tam ponui burnelę.

Vadinas, chicagietės turi naują darbą, mazgoti menševikų šulams "burneles". K. Jamontas.

JAMONTAS NEDUODA RAMUMO MENŠEVIKAMS.

Gugiu nepavyko pašalinti Jamontas.

Vakar Jamontas man pasakojė va kokį juokingą atsitikimą. Juozas Baltrėnas skundė p. Gugį Bar Association'ui, sakoma, dėlėi padarymo dokumentų nepagal sutartį. Baltrėno liudininku buvo K. Jamontas. Kaip tik p. Gugis pamatė Jamontą, tuojau, su savo advokatu, emė reikalauti, kad Jamontas būtų pašalintas, nes jis esąs reporteris bolševikų laikraščio, o čia girdi reporteria nereikalingi. Bet Baltrėno advokatas paaiškino, jog p. Gugis bereikalingai taip susirupino. Jamontas čia atėjo kaip liudininkas. o ne reporteris. Ir Gugiu nepavyko pašalinti tą baisų žmogų Jamontą.

"Butumėt matę, kaip p. Gugis paskui jautės. Stovi rankas suėmęs, kaip prie altoriaus šliubą imdamas" — sakė Jamontas.

Baltrėno-Gugio keisaus eis grand-džiurės išsprendimui. Baltrenas sako, mainęs stubą su Gugiu. Pagal sutartį jis turėjęs gauti stubą su dviem lotais, bet vėliau patyręs, jog gavęs tik vieną stubą ir lotą. Jis jaučiasi nuskrastų keliolika tukst. dolerių. O kad mainas padaryta ne sulig jo norą ir padarytą sutartį, jis delto reikalauja atlyginimo.

Reporteris.

NUO TOWN OF LAKE.

Gruodžio 2 d. įvyko ALDLD. 187 kuopos metinis susirinkimas Česnos svetainė. Narių atsilankė daug; pagirtina kad nariai rupinas draugijos reikalais bei jos gerove. Kuopos valdybos sekantiems metams išrinkti šie draugai: pirm. K. Kairys, tarimų raš. A. Grincevičius, finansų rašt. V. Rudavičius, kasierium J. Blinstrupas. Knygium P. Sėdeika, korespondentu K.

Balsuota už kandidatus į Centro valdybą. Nutarta surengti krutami paveikslai "Russian Beauty", taipjau paraginta komitetas, kad imtų sparciau už jam pavelto darbo, surengime pasikaitos — "Kaip atsirado krikščionybė".

Nutarta paaukauti "Vilnies" apsigynimui nuo smalavirių fondan iš kasos \$5. Taipgi susirinkę draugai atsiliepė šitai linkui smalavirius, puolančius musų spaudą: seniaus mes rėmėm aukomis ir darbais tuos žmones, bet jie buvo tik prisidėngę darbininkų skraiste, ir tas būnčius spėšn., paisvadinusių LSS. atsuko mums nugarą ir stojo prie buržuazijos stiprinimo; tai musų buvo didelė klaida, tai musų buvo nematoma kam tie spėšninkai tarnauja švelniais liežuviams musus plakdami; bet jau

šiandien mums pasidarė aiškus skirtumas tarpe pasislėpusių po darbininkų skraiste ir tikrai ginančių darbininkų reikalus. Mes einame su tikra musų reikalų gynėja spauda — "Vilnia", "Laisve" ir Darb. Balsu". Todel reikia parinkti šiame susirinkime ir aukų. Ir tvarkos vedėjui J. B. paprašius, kad susirinkusieji draugai kiek išgalint paaukotų į minėtą fondą, aukavo — polderį: K. Kairys, J. Janulaitis, J. Blinstrupis, J. J. Venckus, J. Burneckis, V. Rudavičius; po 50 c.: J. Stulgis, P. Sėdeika. Smulkių 10 c. Viso suaukauta \$7.10. Iš ALDLD. 187 kp. izdo \$5.00. Viso aukų "Vilnies" apsigynimo nuo smalavirių fondui \$12.10. Visiems prisidėjusiems prie šitos aukos varde kuopos ištariame aci!

Taipjau nutarta padėkavonės viešas laiškas pasiųsti — "Vilni" draugei K. Menkeliuoniutei-Januškienei už jos dalyvavimą musų koncerte lapkričio 27 d. K. Koresp.

VIEŠAS PADĖKOS LAIŠKAS K. MENKELIUNIUTEI - JANUŠKIENEI.

ALDLD. 187 kp. ir LMPS. 128 kp. yra labai giliai dėkingos už jūsų dalyvavimą musų surengtame koncerte lapkričio 27 d. Jusų žavėjantis soprano - balsas ir dainos, kurias jus sudainavote, ne tik susirinkusius užžavėjo, bet sykiu ir mums pridavė daugiau energijos veikimui darbininkų dirvoj. Dar kartą tariame gily širdingą padėkos žodį.

Koncerto rengimo komitetas, per ALDLD. 187 kp. Korespondentą K.

"PALAIMINTI".

Vakar vienas frentas sutikęs siulo Laukio "Varpą" ir sako: —Še, va pasiskaityk. —O kas ten? —klausiu jo. —Pasiskaityk ir žinosi. —Skaitau apie vieno lietuvio daktaro vestuves: "Šliubą emė apveizdos bažnyčioj... iškilmingai vestuvės, nes keli kunigai dalyvavo." —Matai, broli, socialistas Gugis pravedė kelią, o dabar ir kiti laisvamaniai valgo dievo kuną,—piktai burbtelėjo mano frentas.

—O ką daugiau iš jų norėt? —Šiur, palaiminti u—, ir neužbaigęs sakyti jis sukosi eiti. —Kodel neužbaigi? —sakau. — Tu pats užbaigi,—įkirtो jis piktai ir nuėjo sau Pabalda.

PILNAS ORAS GĖLIŲ KVĖPĖJIMO.

Sieninis kalendorius yra būtina reikalingas kiekvieno namuose. Bet Trinerio Sieninis Kalendorius yra visuomet skirtingas ir daug geresnis negu paprastai kalendoriai. Jie netik yra gražiai artistiška atspausdinti, bet jų paveikslai turi savyje didelės reikšmės. Trinerio Sieninis Kalendorius 1925 padaro pilną orą gėlių kvėpėjimo namuose. Ant jo yra du puikūs paveikslai: "The Blossom Time", jautina motina su gražiu kūdikiu ant rankų tarpe žydinčių kvietkų ir "The Golden Sun set", linksmi senelių pora gale sodno. Tie du paveikslai parodo Trinerio Karčiojo Vyno kostumerių gyvenimą, kuris yra jusų geras draugas nuo pat kūdikystės iki senatvės. Mr. Augus Kompars parašė mums iš Canton, Ohio, November 18: "Šiandien aš nereikalauju jokių kitų gyduolių kaip Trinerio Kartusis Vynas". Tai yra labai gera gyduolė

nuo skilvio suirimų. Trinerio Sieninis Kalendorius 1925 primins jums kasdien tą faktą. Atsiųskite 10c padengimui lėšų, adresuokite Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apg.)

Pranešimai IS KITŲ MIESTŲ.

CLEVELAND, O. 16 d. gruodžio įvyks ADPLS. 26 kp. diskucinis susirinkimas. Diskusijos bus link partijos pateiktų tezių, kaip mažumos, taip didžiumos C. P. Komiteto. Visi nariai būtina šiame susirinkime dalyvaukite, tadel, kad yra svarbu apkalbėti partijos klausimai, kurie yra iškelti prieš Partijos suvažiavimą. Dabar yra paskirtas laikas diskusijoms. Visi bukviet Grdino Hall, 6021 St. Clair Ave. — Organiz.

CHICAGO HEIGHTS, ILL. ALDLD. 88 kp. stato vieno auko vaizdelį "Rusijos Bolševikų Darbo Biuras", kuris atsisbus 21 d. gruodžio. Kalbės d. H. Jagminas. Lošimas prasidės 7 val. vakare. Atsilankykite visi. — Kviečia Rengėjai.

Vietos Pranešimai

Vilnies Dienraščio Fondo Valdybos ir Rėmėjų Susirinkimas.

Gruodžio 22 t. š. m. atsisbus Vilnies Dienraščio Fondo valdybos ir rėmėjų visuotinas susirinkimas, "Vilnies" name, 3116 So. Halsted St.; prasidės 8 val. vakare. Draugai, dalyvaukite. — Sekretorius.

CICEROS LIETUVIŲ LIUOSYBĖS NAMO BENDROVĖS DALININKAMS.

Gerbiami Dalininkai! Siuomi pranešame, kad visuotinas dalininkų priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 17 d., 1924, 7:30 vakare, savoje svetainėje. Todel esate visi kviečiami skaitlingai atsilankyti, nes bus rinkimas direktorių dėl 1925 metų. Taipgi kurie norėtumėt nusipirkti šerų, tai pasiskubinkite, nes po Naujų Metų šerai vietoj \$25, bus \$40, nes šerai dabar verti daugiau, negu \$40, ir šerininkai yra nutarę pusmetiniame susirinkime, kad būtų pakelta kaina iki \$40. Taipgi, kurie dar nėsite atsienė šerų, tai prašome atsilinti, atsinesdami šerų rasytes ant susirinkimo. — Kviečia visus Direktorių Valdyba.

ROSELAND.

Siuomi pranešiu, kad LMPS. 115 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 21 d., 2 val. po pietų. Ausros kambariuose, 10900 So. Michigan Ave. Visos narės turi dalyvauti šiame susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba 1925 metais. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų apsvarytumui — Sekr. M. Gaubintė.

18 APIELINKĖS.

ADPLS. 2 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks ketverge, 18 d. gruodžio, Savicko svet., 1900 S. Union Ave., 8 val. vakare. Atsilankykite. — Org. V. V. Vasys.

NORTH SIDE.

LMPS. 29 kp. metinis susirinkimas įvyks seredoj, gruodžio 17 d., 1924, Wicker Park svetainėje, 2040 W. North Ave., 7:30 vakare. Visos narės yra kviečiamos atsilankyti ir taipgi naujų narių atsivesti. — A. A. Zologintė, sek.

LITERATūros PLATINIJAM.

Chicagos generalis Literatūros platinimo komitetas ir drauge su kuopų knygiais turės susirinkimą 22 d. gruodžio Vilnies name, 3116 S. Halsted St. 8 val. vakare. Visi ADPLS. LMPS. ir ALDLD. kuopų knygiai būtina turite pribūti. Taipgi į šį susirinkimą pakviečiame ir visišminių kuopų korespondentus, nes bus

KONCERTAS.

Visų kolonijų Atėities Ziedo Vaikų Draugijėla rengia bendrai didelį koncertą kokio dar nėra buvę Chicagoj. Chicagoos Lithuaniau Auditorium, nedėlio, 15 d. kovo, 1925 m. Prašome ant visišmėtos dienos nieko nerengti kitos organizacijos. — Rengėjai.

nutarta kaip "Vilni" išplatinti po stubas lietuvių kolonijose. Tam planu išdirbti labai reikalingi korespondantai. Taipgi knygiai, kurie padarė jau knygas, tai priduookitė pinigūs, nes jau spaustuvė barasi ant manęs, kad neatmokame jiems prigrūdinčių pinigų. Varde komiteto pakviečia — Jukelis.

TOWN OF LAKE.

LMPS. 128 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 18 d., 7:30 vakare, Davis Square Parko svetainėje. Visos draugės būtina turite atėiti į susirinkimą paskirtu laiku, nes turime naują valdybą išrinkti ateinantiesiems metams. Taipgi turime ir daugiau įvairių reikalų aptarimui. Todel jusų atsilankymas į šį susirinkimą yra netik reikalingas, bet sykiu ir svarbus. Nereikia užmiršti ir naujų draugų atsivesti. — Valdyba.

ALPMS. 1 KUOPOS

priešmetinis susirinkimas įvyks 18 d. gruodžio, Meldazio svet., 2244 W. 23rd Place. Būtina susirinkti visi, nes turime daug svarbių reikalų. Bus rinkimas kp. valdybos ateinantiesiems metams. Taipgi bus balsavimas C. B. komiteto. Kurie bus proletary menogvybė, tai įrodys priešingai, nes nuo šio susirinkimo atsilankymas į šį susirinkimą, arba priklausos viso meto gyvumas. — Sekr. G. K. Budris.

NORTH SIDE. Seimyniška Vakariėnė.

Rengia ADPLS. 3 kp., ALDLD. 86 kp. ir LMPS. 29 kp., seredoj, 31 d. gruodžio, pasitikimui naujų metų. Bus gražus programos ir šokiai, kurie manote dalyvauti musų vakariėnėj, tai tikietus meldžiame nusipirkti iškalno. Mes norime žinoti, kiek dalyvaus musų parengime svečių. Apart viska, bus lochia prie geros muzikos. — Komisija.

VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

A. L. P. M. S. 1 Apskricio įvyks 17 d. gruodžio, Vilnies svetainėje, 3116 S. Halsted St., 8 val. vak. Todel visi choristai ir choristės, dramos kuopos nariai ir komisijos privaleto dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų, ką mes būtina turime aptarti. —

BRIDGEPORT.

LMPS. 9 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 17 d. seredoj, 8 val. vakare, Parkučių svet., (Engin Room) prie 30 ir S. Halsted St. Malonėkite visos draugės dalyvauti susirinkime, nes bus renkama valdyba ant 1925 metų ir bus išdotos raportas iš priešmetinės konferencijos. — Sekr. M. Pleckaitienė.

BRIGHTON PARK.

LMPS. 58 kp. susirinkimas įvyks seredos vakare, gruodžio 17 d., Jokanto svetainėje, 4138 Archer Ave. Visos narės malonėkite atsilankyti, nes bus svarbus metinis susirinkimas. Pradžia 7:30 vakare. — Valdyba.

L. K. M. CHORO PAMOKOS.

įvyksta kas penktadienio vakarą, 8 val., M. Meldazio svet., 2242 W. 23 Place. Todel visi, kurie tik mylite dailę ir norite tapti choro nariai ir kartu bendrai lavintis dainuoti, yra kviečiami prie choro meringos ir vaikiniai prisidėti. Chorą vadovauja A. P. Kvederas, — vienas gabiausių mokytojų. — Kviečia Valdyba.

DIDELIS TEATRAS.

21 d. gruodžio scenoje statoma 5 veiksmų drama "Gyvenimo Verpetė". Tai bus vienas iš didžiausių veiklų šiame sezone. Atlošimui šio veikalo suatrakta geriausias proletary meno Sąjungos spēkos. Meldazio svetainėje, 6 val. vakare. Kviečia visus Brighton Parko Darb. Org. Kp.

SOKIAL.

Amerikos Darb. Partijos 5 kp., A. LDLD. 19 kp. ir LMPS. 9 kp. rengia šokius Mildos svetainėje, 3142 S. Halsted St., 27 d. gruodžio. 7:30 v. vakare. Grieš Rakausko unijinė orkestra. — Kviečia Valdyba.

PARDAVIMUI. LIETUVISKI BONAI.

Doleriniai Bondai \$100 vertės. Reikalingi pinigai, turiu tuojaus parduoti. Telefonuokite: Albany 5535. Adresuokite: S. Stanley, 2621 N. Albany Ave., Chicago, Ill. (97-98)

PARDAVIMUI KRAUTUVĖ.

Groseris ir Delicatessen. Kambariai gyvenimui. Viskas labai pigiai. Kreipkitės: 451 W. 26th St., Chicago, Ill. (97-98)

PAJIESKOJIMAS

PAJIESKAU John Simaicio ir Petro Dagio. Pirmau gyveno Cleveland, O., dabar nežinau kur. Malonėkite atsiųskti šiuo adresu: Frank Reanko, 6745 S. Racine Ave. Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI.

REIKALAUJAME vyrų ir moterų mokintis barberytes. Kreipkitės: 216 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

REIKALAUJAM MOKINTIS BARBERIŲ.

Informuoja ilgiausia į dvi nedėlias. Paskui mokam pusę pelno kiek uždirba. Patarnaujam del isėmimo laisnių ir kitų reikalų. J. Geguzis, 609-631-672 W. Madison Street. (97-98)

TURINT REIKALĄ, EIKITE PIRKTI PAS TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "VILNY"

BAGDONAS BROS.

PERKRAUSTYMAS IR ANGLIS Musų specialūkas perkraustyne rakandų (Furniture), pianų ir kitų sunkių ir lengvų dalykų. Tame darbe esame patyrę ir darba atliekame greitai. Užlaikome 4 trokus. Vežame ir į kitus miestus. Anglis parduodam oiselo kainom. Patarnavimas dieną ir naktį. Tel. Yards 3408 3406 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jeigu Jums Reikia Anglis

tai kreipkitės pas mus. Taipgi perkraustome Rakandus. G. K. BUDRIS 4109 So. Rockwell St., Chicago. Tel. Lafayette 0002.

S. VEZENT SIUVEJAS.

Siutai ir Overkotai padaromi ant užsakymo. Taipgi išvalom, nudažom, išprosinam ir pataisom vyrūkus ir moteriškus drabužius už prieinamas kainas. 2005 Canalport Ave., Chicago, Ill.

PAMOKOS

Anglų Kalbos	Pilietytės
Lietuvių Kalbos	Dailrašystės
Aritmetikos	Gramatikos
Knygvedystės	Retorikos
Stenografijos	Literaturos
Mašinėle Rašymo	Etimologijos
Prekybos Teisų	Oratorystės
Laiškų Rašymo	Logikos
S. Val. Istorijos	Ekonomijos
Abelnos Istorijos	Fizikos
Geografijos	Sociologijos

MOKSLO LAIKAS: Nuo 9 iš ryto iki 4 po pietų, ir nuo 7 iki 9:30 vakare.

Amerikos Lietuvių Mokykla

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Teisingas Patarnavimas!

Siuntimas Pinigų, Laivakortės, Išdirbtas Pasportų ir Notarijų Išisų Paperių, Real Estate, Mortgečiai, Insurimai, Safety Boxes. EUROPEAN-AMERICAN BUREAU S. L. FABIANOS CO. VEDEJAI 809 West 35th Street, Chicago, Ill. (BALTAS NAMAS)

JONO BUTĖNO KONCERTAS

SEREDOJ,

17 d. Gruodžio-Dec., 1924

Bohemian American Svetainėj, 1438 W. 18th St.

Pradžia 8 val. vak. Duryts atsidarys 7 val. vak.

Programe Dalivauja: pats dain. JONAS BUTĖNAS, ponia L. SABBONIENĖ ir J. BIJANSKAS. Kviečia Rengimo Komitetas.